МУСОБАҚАДОШ ОЗАРБАЙЖОНЛИКЛАР МАСЛАҲАТИГА АМАЛ ҚИЛИБ, ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 156 (7046). • 17 август, 1979 йил. • ЖУМА • Баҳоси 2 тийин.

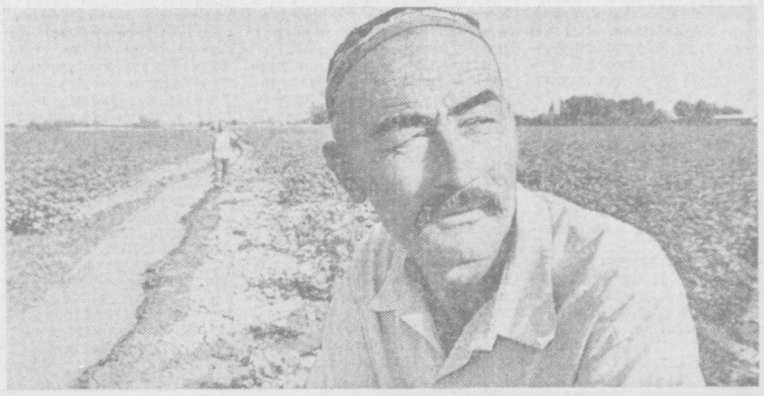

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг Ғулом Бердиёров бошлиқ бригада аъзолари фидокорона меҳнат қилиб 105 гектар ерда 40 центнерлик мажбуриятга яраша ҳосил етиштирмоқдалар. Далаларда мўл ҳосил етиштиришда сувчилар ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: сувчи Турғунбой Анорбоевни кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ҚАНДАЙ БАЖАРАЁТГАНЛИГИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пахтакор республикалар ўзаро текшириш бригадаларининг раҳбарлари: Озарбайжон ССРдан Х. Г. Керимовнинг, Тожикистон ССРдан М. З. Зоировнинг, Туркманистон ССРдан А. И. Аслоновнинг республика колхоз ва совхозлари 1979 йил учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганлиги тўғрисидаги ахборотларини тинглаб, шуни қайд этадики, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги меҳнаткашлари мислсиз мураккаб об-ҳаво шароитларини бартараф этиб, шу йилги ва умуман беш йиллик вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун фидокорона курашмоқдалар.

Партия ва ҳукуматнинг жуда катта ёрдами дала меҳнаткашларининг, мутахассисларнинг қаҳрамонона куч-ғайратлари, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ишлари табиий офат оқибатларини анча енгиллаштириш, ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ривожидаги қолоқликни камайтириш имконини берди.

Давлатга пилла топшириш борасидаги социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилди, бошоқли экинлар дони икки йиллик план ҳажмида тайёрланди, сабзавот, чорвачилик маҳсулотлари ўтган йилги муддатларидан илдамроқ тайёрланмоқда, зарур ем-хашак запаслари вужудга келтирилмоқда.

Қардош пахтакор республикалар ўртасидаги анъанавий социалистик мусобақа бу ишда катта ёрдам бермоқда. Социалистик мусобақа хўжаликларнинг коллективларини деҳқончилик ва жамоат чорвачилиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга, ички резервларни аниқлашга ва имкониятлардан тўлиқ фойдаланишга сафарбар этади, ишдаги нуқсон ва камчиликларни ўз вақтида очишга ёрдам беради.

Мусобақадош дўстларнинг ўзаро текшириши шуни кўрсатдики, айрим районларда, бир қанча хўжаликларда далалардаги иш мароми сусайтирилган, баъзи жойларда ғўзаларни бегона ўт босишига йўл қўйилган. Суғориш ишлари ўз вақтида ўтказилмаяпти, ғўзаларни чанқатиб қўйиш ва кўллатиб суғориш фактлари, қатор ораларга ишлов беришнинг сифати пастлиги аниқланди, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш сусткашлик билан олиб борилмоқда, ўсимликларни чеканка қилиш ҳамма жойда ҳам ўз вақтида ўтказилган деб бўлмайди. Қораўзак, Кегайли, Избоскан, Навоий, Мирзачўл, Чироқчи, Наманган, Чуст, Тўрақўрғон, Нарпай, Комсомол, Боёвут, Ховос, Янгийўл, Гурлан районлари ва бошқа районларнинг хўжаликларида пахта териш машиналари ва бошқа йиғим-терим техникаси ремонти чўзиб юборилмоқда.

Бир қанча районларда, колхоз ва совхозларда дефолиацияни ўтказишга секинлик билан тайёргарлик кўрилмоқда. Дефолиантларни хўжаликларга ташиб олиш ҳали ниҳоясига етказилмаган, ерда ишлатиладиган аппаратларни ремонт қилишда қолоқликка йўл қўйилмоқда, бир қанча жойларда учиш-қўниш майдончалари, кўрак ва кўсак тозаланадиган пунктлар тайёрланмаган, йўллар, кўприклар ремонт қилинмаган. Кўпгина тайёрлов пунктлари, пахта заводлари ва айниқса қуритиш-тозалаш цехларини янги ҳосилни қабул қилиб олишга тайёрлаш кечиктирилмоқда.

Етарли ем-хашак запаслари ҳамма жойда ҳам вужудга келтирилган, деб бўлмайди, тирик вазни кам бўлган молларнинг топширилишига йўл қўйилмоқда.

Ўзаро текширишлар вақтида аниқланган камчиликлар, деб таъкидлайди Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, айрим область, район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик органлари социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини ташкил этиш соҳасида етарлича иш қилмаганликларининг оқибатидир, хўжаликлар, бригадалар ва чорвачилик фермалари коллективларининг фаолиятига ҳамиша ҳам танқидий ва принципиал баҳо берилаяпти деб бўлмайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги, мелиорация ва сув хўжалиги, пахта тозалаш саноати, тайёрлаш министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»си, «Узплодоовощвинпром» бирлашмаси ва уларнинг жойлардаги органлари, бошланғич партия ташкилотларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари зиммасига ўзаро текшириш бригадалари қайд этган камчиликларни тезроқ бартараф этиш юзасидан ҳар бир район, хўжалик, бригадада конкрет тадбирларни амалга ошириш вазифасини юклади.

Ғўзани ҳосил йиғим-терими бошлангунга қадар парвариш қилишни кучайтириш зарурлигига эътибор жалб қилинди. Бунда тўла-тўкис пахта ҳосили олиш учун кеч экилган ғўзаларга алоҳида эътибор берилиши керак.

Пахта териш техникаси ремонтини тугаллаш, бу техниканинг ҳар бир агрегатнинг икки сменада ишлашини эътиборга олиб, тажрибали механизаторлар билан таъминлаб тахт қилиб қўйиш юзасидан қўшимча тадбирлар белгилаш тавсия этилди. Ғўзалар бегона ўтлардан тозаланиши, пахтаси машинада териладиган далалар белгиланиши ва бу далалар машина теримига тайёрлаб борилиши, экишга ва резервга етарли миқдорда юқори сифатли чигит тайёрламоқ учун уруғлик пахта экилган участкаларга ғоят жиддий эътибор берилиши зарур. Аэродромларни, транспорт воситаларини, тош-торози хўжалигини тезроқ тахт қилиб қўйиб, йўллар, кўприклар, майдончалар, пахта асраладиган ва қуритиладиган бостирмалар ремонтини, шунингдек пахта тайёрлаш пунктлари ва пахта заводлари ремонтини ниҳоясига етказиш лозим.

Пахта ҳосили йиғим-теримига тайёргарлик кўриш билан бирга дон учун маккажўхори ўрим-йиғимини пахта йиғим-терими мавсуми бошлангунга қадар тугаллаш мақсадида маккажўхорини йиғиштириб олишда юксак суръатларни таъминлаш, шоли ўрим-йиғимига пухта ҳозирлик кўриш, мева-сабзавот маҳсулотлари тайёрлашни кучайтириш, уни узлуксиз қабул қилиб олиб, қайта ишлашни ташкил этиш, аҳолини таъминлашни яхшилаш зарур.

Ҳар бир колхоз ва давлат хўжалиги чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш топшириқларини сўзсиз бажариши чораларини кўриш лозим.

Дала ва фермаларда ишловчи барча меҳнаткашларнинг юқори унумли меҳнат қилиши ва нормал дам олиши учун яхши шароитлар вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, дала шийпонларидаги ишларни яхшилаш, оммавий сиёсий ишларни, медицина, савдо-сотиқ ва маиший хизматни дала шийпонларида ташкил этиш зарур.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетига ўнинчи беш йиллик тўртинчи йили мажбуриятларини бажариш юзасидан социалистик мусобақанинг боришини ёритишни кучайтириш топширилди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республиканинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари социалистик мусобақани тобора кенг авж олдирадилар, 5 миллион 700 минг тонна пахта тайёрлаш, ҳосилнинг 70—75 процентини машиналарда териб олиш учун курашда коммунистлар билан комсомолларнинг авангардлик ролини янада юқори кўтарадилар, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари барча турларини етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятларини шараф билан бажарадилар, деб қатъий ишонч билдирди.

БОЛАЛАРНИНГ «ТИНЧЛИК БАЙРОҒИ» ХАЛҚАРО АССАМБЛЕЯСИГА

Азиз дўстлар!

Социалистик Болгариянинг пойтахти — Софияга йиғилган сизларни — «Тинчлик байроғи» ассамблеяси қатнашчиларини самимий табриклайман.

Халқаро болалар йилида турли мамлакатларда болаларнинг кўпдан-кўп учрашувлари бўлиб ўтмоқда. Бу эса жуда ажойибдир. Сизлар болалигингизда бир-бирларингизни қанчалик яхшироқ билиб олсангиз, етук йиллардаги дўстлигингиз ва ҳамжиҳатлигингиз шу қадар мустаҳкам бўлади.

Ассамблеянгизнинг «Бирлик, ижодиёт, гўзаллик» шиори зўр маънога эгадир. Бирлик — тинчлик ва социал тараққиёт учун курашаётган холис ниятли кишиларнинг кучига-куч қўшади. Ижодиёт — ер юзидаги ҳамма яхши нарсаларни вужудга келтираётган бир чашмадир. Ва, ниҳоят, барча мамлакатларда ҳаётни чинакам гўзал ва қувноқ қилишдан кўра юксакроқ мақсад йўқ, албатта.

Сизларнинг учрашувингиз унинг шиорида мужассамланган олижаноб идеалларни қарор топтиришга яхши хизмат қилишига аминман.

Сизларга бахт-саодат ва шоду-хуррамлик тилайман!

Л. БРЕЖНЕВ.

К. У. ЧЕРНЕНКОНИНГ ФРУНЗЕДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко Қирғизистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзолигига кандидатлар билан, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, область партия комитетлари биринчи секретарлари, область ижроия комитетлари раислари билан суҳбатлашди.

Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. У. Усубалиев КПСС XXV съезди қарорлари, ўнинчи беш йиллик топшириқларининг республикада қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, қишлоқ хўжалиги ходимлари давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планини ва мажбуриятларини бажаришга қатъий аҳд қилганликлари ҳақида гапирди. План топшириқларини бажаришда Қирғизистон ССР меҳнаткашларининг муваффақиятларга эришганлигини қайд этди. Айни вақтда, деди у, айрим корхоналар давлат планларини бажармаяптилар.

К. У. Черненко ишнинг самарадорлиги ва сифатини оширишда конкрет натижаларга эришиш, барча план кўрсаткичларини бажариш учун хўжалик раҳбарларининг масъулиятини ошириш, материаллардан ва ишчи кучларидан оқилона фойдаланиш тўғрисида, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳақида кўпроқ ғамхўрлик қилиш зарурлигини таъкидлади.

Хўжалик механизмини янада такомиллаштириш ҳамда партия ва давлат органларининг вазифалари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг қарори ва «Планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлигига ҳамда иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори асосида ишни ташкил этиш масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. Узоқ муддатга мўлжалланган шу программанинг амалга оширилиши катта ташкилотчилик ва тушунтириш ишларини олиб боришни, 1979 йил планини ва умуман ўнинчи беш йилликни ҳеч сўзсиз бажаришга кун сайин эътибор бериб туришни талаб қилиши таъкидлаб ўтилди.

Идеология ишларига доир масалаларга катта эътибор берилди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори меҳнаткашларни ғоявий тарбиялаш формa ва методларини янада такомиллаштиришни талаб этиши уқтириб ўтилди.

К. У. Черненко республика коммунистлари, меҳнаткашлари КПСС XXV съездида белгилаб берган катта ва мураккаб вазифаларнинг уддасидан чиқадилар, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

Муносиб ҳисса

Дала ва боғларимизда мева ва сабзавотлар ғарқ пишиб, соҳибкор деҳқонларимизни шошириб қўймоқда. Шунинг учун ҳам бу ноз-неъматларни йиғиштириб олишда шаҳарлик биродарларимиз уларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Тошкент ошпазлик-кулинария билим юрти талабаларидан 100 киши ҳозирги кунда Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли аграр-ишлаб чиқариш бирлашмаси далаларида фидокорона меҳнат қилишяпти.

Талабалар 2-участканинг Ўринбой Тўрақулов бошлиқ бригада аъзолари етиштирган олма, олхўри, помидор, бақлажон каби маҳсулотларни териб олишда соҳибкорлар оғирини енгил қилмоқдалар.

Бунда Саид Шарипов, Собит Алиев, Муҳаммадали Мирзокиров каби талабалар кунлик нормаларини 1,5 ҳиссадан адо этиб, курсдошларига намуна бўлмоқдалар. Билим юрти коллективи кунига ўн тоннадан ошириб маҳсулот териб беряпти.

— Коллективимиз мазкур хўжаликни оталиққа олган, — дейди билим юртининг ўқув-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари Исмат Ўринов. — Шунинг учун ҳар йилги мавсумда талабаларимиз кучи билан кўп иш қилинаётдир. Ҳозиргача терган неъматларимиз 200 тоннадан ошиб кетди.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

ТУНГИ ЧИРОҚЛАР

Кун бўйи қуёш тафтидан ҳансираб ётган далалар узра оромбахш салқин шабада эса бошлади. Тун борлиққа қора пардасини ёйишга киришди. Кўкдаги ой, жимирлаётган юлдузлар шуъласи анҳордан ҳайқириб оқаётган сув устида жилва қила бошлади.

Шу пайт пахтазор ичидан ҳам «ялт» этиб чироқ ёруғи кўзга ташланди. «Сувчиларимиз яна дала айланишни бошлабдилар-да,— кўнглидан ўтказди бригадир Абдували Бименов тўғон бошига борар экан.— Уларни бугун сув кўпайишидан хабардор қилиш керак».

Бригада бошлиғи тўғон бошига етиб келгач, сувчилар Турсунбой ака Умматов ва Кўчкин ака Ўсканбоев ҳам даладан чиқиб шу томонга йўл олганликларини кўрди.

— Гидротехник бугун анҳордаги сув кўпайишини айтди,— деди Абдували Бименов сувчиларга.— Бунинг чорасини кўриб қўйсак бўларди.

— Кундузи саккиз гектарли пайкалдаги «бешлик»ларни ростлаб қўйганмиз,— деди Турсунбой ака.— Сув кўпайса айни муддао бўлади, дарров ўша ерга тарайимиз.

— Икковингиз қийналиб қолмасмикинсизлар,— сўради бригадир.

— Ҳозир Мусурмон ҳам келиб қолади,— гапга қўшилди Кўчкин ака.— У ўқариқлардаги сувдан хабардор бўлиб турса, биз Турсунбой билан қолганини эплаймиз.

— Унда мен Мусурмон Ҳусанов келгунча шу ерда бўлиб тураман,— деди бригадир.

Сувчилар фонарларини кўтариб яна сувнинг оқишини назорат қилгани пахтазор оралай бошладилар. Бригада бошлиғи анҳордан шовуллаб оқаётган сувни кузатар экан, ўй суриб кетди.

Чилла кириши билан бригаданинг саккиз сувчиси дала шийпонига кўчиб чиққан. Улар шундан бери пахтазор қўйнидалар. Кундузи пайкалларга обиҳаёт тараша, туни билан сувнинг оқишини назорат қилиб чиқадилар. Суғоришнинг шу усулда ташкил этилиши туфайли бир кеча-кундузда ўн гектарга яқин майдондаги ғўзалар обиҳаётга қондирилади. Мана, сувчилар ҳозир ғўзани тўртинчи суғоришни тугаллай деб қолганлар.

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхознинг Абдували Бименов бошлиқ бригадаси пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар кунни тунга улаб меҳнат қилиб, ғўзанинг ривожидаги қолоқликка барҳам бердилар.

Бригада бошлиғи пахта далаларига ғурурланиб боқади. Белга урай деб қолган ғўзаларда шона ва гул шодалари. Уларнинг ҳар тупида 4—5 тадан кўсак санаш мумкин. Абдували Бименов ғўзанинг авж олишини жадаллаштиришда, ҳосил нишоналарининг кўпайишида механизатор ва сувчиларнинг ҳиссаси, айниқса, катта бўлаётганлигини таъкидлайди. Дала гвардиячилари Турсунали Жуматов ва Ашур Абдураҳмоновлар ҳозир ғўза қатор ораларига олтинчи ишлов бераётирлар. Сувчилар ҳам пахта далаларига обиҳаёт тараш бошланганидан бери тиним билмайдилар.

Ғўза парвариши намунали ташкил этилганлиги учун бригада пахтакорлари кетма-кет уч марта колхоз Кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлишди, уларнинг далаларига сифат белгиси берилган.

...Осмондаги сўнгги юлдузлар ўчиб, уфқ сутдек оқара бошлади. Ҳозиргина далаларни айланиб чиққан сувчилар тунги меҳнатлари самарасидан мамнун эдилар. Ўн гектарлик картага таралган сув оёқлаб қолган эди. Бирор жойда сув кўллаб қолмаган, ёки эгатларни ювиб кетмаган. Уларнинг бедор ўтказилган тундан қизариб кетган кўзларига ғўзаларнинг ранги янада тиниқлашгандек, кўм-кўк япроқлар остидаги гуллар кўпайиб, кўсаклар тўлишгандек кўринди. Ҳақиқатан ҳам туни билан сувга қонган ниҳоллар бўйига-бўй, ҳосилига-ҳосил қўшган эди.

Турсунбой Умматов, Кўчкин Ўсканбоев, Мусурмон Ҳусанов ва уларнинг ҳамкасблари эрталаб бироз ҳордиқ чиқаргандан сўнг яна эгат оралай бошладилар, қуёш жазирамасига елкаларини қалқон қилиб, тунларни мижжа қоқмай ўтказиб, пахтазорга обиҳаёт етаклайдилар. Уларнинг қайноқ қалблари меҳридан баҳраманд бўлаётган ғўзалар эса қўнимқўнжиларини бўлажак «оқ олтин» нишоналари — гул ва кўсакларга тўлдиряптилар. Ана шу юксак пахта хирмони ишқи дала заҳматкашларини мардлар майдони — пахтазорларда фидонийликка, жасоратга ундаяпти.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

ОЧИҚ КОСМОСДАГИ ИШ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

«Салют-6» — «Союз-34» илмий тадқиқот комплексининг экипажи 171 суткадан бери орбита бўйлаб учиб юрибди. 15 август куни узоқ давом этган ҳаяжонли космик учишнинг якунловчи босқичида Владимир Афанасьевич Ляхов билан Валерий Викторович Рюмин очиқ космик фазога чиқиб, муҳим техникавий экспериментларни бажардилар.

Космосга чиқишнинг асосий вазифалари станциядаги КРТ-10 радиотелескопининг антенналарини буриб қўйиш ишларини бажаришдан, станция сиртқи тарафини кўздан кечиришдан ва унга ўрнатилган илмий аппаратларни ажратиб олишдан иборат эди.

1979 йил 9 август куни радиотелескоп билан ишлаб бўлингандан кейин унинг очилган антеннасини станциядан ажратиб олиш вақтида антенна тебраниб кетган, натижада унинг конструкцияси агрегат бўлинмасининг бўртиб турган элементларига қисман илиниб қолган эди. Антенна бутунлай айрилмаганлиги сабабли космонавтларнинг очиқ космосга чиқиш вақтида антеннани буриб қўйишга қарор қилинган эди.

Москва вақти билан соат 17 дан 16 минут ўтганда космонавтлар ўтиш бўлмасининг туйнугини очдилар. Борт инженер станциянинг сиртига чиқиб, занжирни ушлаб бутун станция бўйлаб агрегат бўлмасининг ҳаракатланувчи сирти сари силжиб борди. Шу пайт Владимир Ляхов ўтиш бўлмасидан чиқиб, планлаштирилган операцияларни бажаришда Валерий Рюминга кўмаклашиб турди.

Борт инженер радиотелескоп антеннасининг ҳақиқий ҳолатини кўздан кечирди, сўнгра антеннанинг станция конструкцияси ташқи элементларига илиниб қолган жойига яқинлашди ва махсус асбоб ёрдамида антеннани бўшатиб юборди. Шундан кейин борт инженер антеннани бўш космик фазога тик йўналтириш учун унга станцияга нисбатан тезланиш бахш этди.

Очиқ космосга чиқиш жараёнида космонавтлар сиртқи томондан микрометеорларни қайд этиш системасининг приборларини ҳамда турли конструкцион, оптик, иссиқлик ўтказмайдиган ва полимер материалларнинг намуналари жойланган панелларни станциядан ажратиб олиб, станция ичига олиб кирдилар. Бу асбоб-ускуналарнинг бир қисми станция 1977 йил 29 сентябрда ер атрофи орбитасига чиқариб қўйилган пайтдан бери очиқ космосда бўлган, бошқа бир қисми эса космонавтлар Коваленок билан Иванченков 1978 йил июлида станциядан ташқарига чиққан вақтда ўрнатиб қўйган эдилар.

Планлаштирилган ишлар бажариб бўлингандан сўнг Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ўтиш бўлмасига қайтиб кирдилар, унга ҳаво тўлдирдилар ва скафандрларни ечиб, станция ичига ўтдилар.

Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин очиқ космик фазо шароитида жами 1 соату 23 минут бўлдилар.

Очиқ космосга чиқиш ишларини бажариш жараёнида скафандрларни ва уларнинг системаларини синаб кўриш давом эттирилди, космонавтларнинг баҳамжиҳат ҳаракат қилиши такомиллаштирилди ва станция ташқарисидаги монтаж ишларини бажаришга мўлжалланган янги асбоб ҳамда мосламалар текшириб кўрилди. Орбитал комплекс экипажи белгиланган ҳамма тадбирларни муваффақиятли бажарди ва айни вақтда мардлик, омилкорлик кўрсатди.

Очиқ космик фазо шароитидаги иш тугагандан кейин В. А. Ляхов билан В. В. Рюмин ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Экипаж космосга чиқиш вазифасини муваффақиятли бажарганлиги космонавтларнинг станция ташқарисида ишлашини таъминлайдиган скафандрлар ва системалар пухталиги юксаклигини яна бир бор тасдиқлаб, очиқ космик фазода илмий-техникавий экспериментлар ва ремонт-профилактика ишларини бажаришда янги истиқболлар очади.

ОРТТИРИЛГАН ТАЖРИБАДАН ФОЙДАЛАНИБ

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ-МУСОБАҚА ШИОРИ

«1979 йил 25 декабргача»... Олмалиқ химия заводида ана шундай ўтиш муддати ёзилган руҳсатномалар ихтисослаштирилган бошқармаларнинг монтажчиларига топширилди. Улар ишлаш учун бир ҳафта барвақт имконият яратиб берган умумий қурилиш ташкилотларидан эстафетани қабул қилиб олиб, минерал ўғит ишлаб чиқарадиган Ўрта Осиёнинг энг катта корхоналаридан биридаги реконструкция қилинаётган аммофос ва экстракция цехларида янги машина-ускуналарни ўрнатишга киришдилар.

— Қурувчиларнинг заводга кириш руҳсатномасини узайтиришга ҳожат қолмайди, — деди дадиллик билан реконструкция штабининг бошлиғи, «Алмаликсвинецстрой» тресги бошқарувчисининг ўринбосари Г. Мартиросов.— Тўртта янги технология линияси планда белгиланганидек келгуси йилнинг биринчи кварталида эмас, балки шу йилнинг 25 декабрида маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди.

Ишлаб турган цехлар ичидаги қурилиш майдончаларида бажарилаётган ишларнинг аҳволи бу ишончни тасдиқлайди. Яхлит колонналар ўрнатилиб бўлди, янги линияларнинг пойдеворлари қуйилди, қудратли фильтрлар, газ тозалаш иншоотларини монтаж қилиш бошланди. Цехларнинг ёнида қозонхона, нейтраллаш станциясининг, компрессия цехининг, суюқ аммиак омборининг бинолари қад кўтармоқда.

Корхонанинг учинчи навбати бу ерда ўтган йилнинг охирларида ишга туширилган эди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев қурувчиларни, монтажчиларни ва корхона ишчиларини катта муваффақият — цехларни қуриш графиги 12 ой илдам бажарилгани билан табриклади. Бу табрикнома меҳнаткашларнинг кучига куч қўшди. Учинчи навбатнинг лойиҳадаги қуввати мўлжалдаги 9 ой ўрнига 6 ойда ўзлаштирилди. Иккинчи навбатни реконструкция қилиш ишлари ҳам жадал суръатлар билан давом этмоқда.

Қурувчилар билан монтажчилар орттирилган тажрибадан фойдаланиб қўшма соатли графикларни ишлаб чиқишди. Операцияларни бирга қўшиш принципи кенг миқёсда қўлланилмоқда. Ҳозир М. Муҳаммаджонов бригадаси кенгайтирилаётган цехларнинг панел деворларини тикламоқда, ёпма плиталарни ётқизмоқда. Куни кеча тайёрланган пойдеворларга эса буғлатиш қурилмаларининг дастлабки деталлари жойланмоқда. Бу шунчаки жўн деталлар эмас, балки вазни бир неча тонна келадиган йириклаштирилган деталлардир. Монтажчилар бу деталларни бевосита цехларнинг ўзида махсус ажратилган майдончаларда бириктирмоқдалар, сўнгра кранлар ёрдамида блоклар системаси заргар аниқлиги билан ўрнига қўйилмоқда.

Бу ерда корхонанинг учинчи навбати қурилаётган пайтдаёқ бошланган «Ишчилар эстафетаси» принципига асосланган мусобақага ўнлаб қурилиш ва монтаж ташкилотлари қўшилди. «Ҳосилдорлик малҳами» ишлаб чиқариш суръатларини пасайтирмаслик мажбуриятини олган химиклар ҳам шартномага имзо чекдилар. Ҳамма коллективлар ўз сўзининг устидан чиқмоқдалар. Масалан, июль ойида иккинчи навбат-цехлари бир ярим минг тоннадан зиёд ўғитни пландан ташқари ишлаб чиқарди.

Ҳозир заводнинг иккинчи навбати йилига 500 минг тонна минерал ўғит бериб турибди. Реконструкция ишлари тугаллангандан кейин у маҳсулот ишлаб чиқаришни яна йилига 200 минг тонна кўпайтиради. Сўнгра корхонанинг биринчи навбатини қайта ускуналаш, янги йирик цехларни қуриш бошланади. Ана шундан кейин завод ҳар йили ҳозиргидан 1,5 баравар кўп ўғит ишлаб чиқара оладиган бўлади.

(ЎзТАГ мухбири).

Ҳалима Эрматова Тошкент химия-фармацевтика заводи ампула цехининг илғор ишчиларидан ҳисобланади. У смена нормасини доим ошириб адо этмоқда ҳар куни 10—11 минг ампулани назоратдан ўтказади. Ушбу суратда пешқадам ишчи Ҳ. Эрматовани иш устида кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ЖАМОАТЧИЛИК АСОСИДА

Олмалиқ областимизнинг йирик саноат шаҳарларидан биридир. Унда кўплаб завод, корхона ва турли ташкилотлар жойлашган. Уларда йил сайин ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг турлари кўпайиб, меҳнат унумдорлиги ортиб боряпти. Шаҳар истиқоматчиларининг осойишталигини таъминлаш, намунали жамоат тартибини вужудга келтириш биз ҳуқуқ органлари ходимларининг зиммасига юклатилган.

Олмалиқ шаҳар Совети ижроия комитетининг жамоат тартибини сақлаш бўйича доимий комиссияси шу туфайли ўз фаолиятини кучайтириб бормоқда. Жамоатчи активлар, ишлаб чиқариш илғорлари, суд, прокуратура ва ички ишлар органларининг ходимларидан иборат бу доимий комиссия жойларда тартиббузарликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши кескин кураш олиб бормоқда.

Тартиббузарликка қарши курашни кучайтириш мақсадида шаҳарда 13 та жамоатчилик таянч пунктлари ва 120 та кўнгилли халқ дружиналари ташкил этилган. Уларда 4500 дан зиёд халқ дружиначилари осойишталикни сақлашга хизмат қилмоқдалар. Комсомол ёшлардан иборат 12 та оператив группа шаҳар кўчаларида намунали патруллик қиляпти. Ҳар бир участкага бевосита кўнгилли халқ дружиначилари бириктириб қўйилган. Меҳнат коллективларида профилактика ишини кенг йўлга қўймоқдамиз. Ҳозирги кунда тартиббузарликнинг олдини олиш мақсадида жойларда 87 та профилактик группа ташкил этдик. Бу группаларга бевосита меҳнат коллективларидаги раҳбарлар, ишлаб чиқариш илғорлари, актив комсомоллар киритилган. Улар тартиббузарликка мойил ҳар бир киши билан якка тартибда иш олиб боришмоқда.

Медицина ходимлари ва санитария маорифи муассасаларининг ходимлари иштирокида савол-жавоб кечалари ўтказиш анъана тусига кириб бормоқда. Бу учрашувларда ичкиликнинг зарари, оиладаги тарбия ва совет турмуш тарзи ҳақида қизиқарли суҳбатлар бўляпти. Ҳуқуқ мавзуидаги лекциялар ҳам кўпчиликда катта қизиқиш туғдирмоқда.

Ичкиликбозликка қарши кураш комиссияси ҳам ўз ишини жонлантиряпти. Бу комиссия шаҳардаги соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, физкультура ва спорт, комсомол, касаба союз ташкилотлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. Натижада қонунбузарликка қарши курашда тобора яхши натижаларга эришилмоқда.

Корхона ва ташкилотлардаги кўчма сессиялар ҳам кўнгилдагидек самара бермоқда. Уларда ҳуқуқ темасидаги актуал проблемалар ўртага ташланиб, муҳокама этиляпти. Ўтган йили 124 та меҳнат коллективи ва аҳоли ўртасида шу мавзуда 48 та кеча ташкил этилди.

Ҳуқуқ органларида ёшлар билан ишлашга алоҳида аҳамият беряпмиз. Балоғатга етмаганлар билан муносабатда ғоят эҳтиёткор, самимий ва принципиал бўлиш лозим. Бу соҳадаги комиссия составида асосан тажрибали ва талабчан, мулоҳазали ва ғамхўр кадрларимиз иш олиб боришади. Болалар хоналарининг педагог-ташкилотчилари, балоғатга етмаганлар иши бўйича инспекция ходимлари, жамоатчи тарбиячилар комиссия йиғилишларида турли муҳим масалаларни ўртага ташлайдилар. Улар ҳар томонлама синчиклаб ўрганиб чиқилгач, бир фикрга келинади.

1979 йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида комиссиянинг 8 та йиғилиши бўлиб ўтди. Уларда ўсмирлар ўртасида тарбиявий ишларни янада яхшилаш мақсадида келгуси вазифалар белгилаб олинди. Шунингдек, кўпгина мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, турар-жойлардан фойдаланиш идоралари раҳбарларининг бу соҳадаги фаолиятлари муҳокама этилди.

Жамоатчиликнинг актив ҳамкорлиги ва юқорида қайд этилган ташкилотчилик ишлари шаҳримизда жамоат тартибини яхшилашга имкон беряпти. Тартиббузарлик, ичкиликбозлик сингари иллатлар тобора камайиб бормоқда. Ҳуқуқ органларининг ходимлари бундан кейин ҳам бу соҳадаги фаолиятларини такомиллаштириб бораверадилар.

А. МАҚСУДОВ,
Олмалиқ шаҳар прокурори, шаҳар Советининг депутати.

БЕШ ЙИЛЛИК

ГВАРДИЯЧИСИ

ЗОЯ ПОБЕДИНСКАЯНИНГ ҒАЛАБАСИ

СССР давлат мукофотининг лауреати, Чирчиқдаги қийин эрийдиган ва ўтга чидайдиган металлар комбинатининг сим тайёрловчиси Зоя Побединская ўз сўзининг устидан чиқди — икки беш йиллик планни муддатидан илгари бажарди. У бутун маҳсулотнинг 98 процентини биринчи тақдим этишдаёқ топширди.

Зоя Ивановна корхонага қарийб ўн беш йил муқаддам келган эди. У сим тайёрлаш касбини тез ўзлаштирди. Зоя металлар хоссасини кўпдан ўрганиб, аввало вольфрам симини аниқ белгиланган режимда ишлашни ўрганиб олди. Унинг маҳорати ўсиб борди. Зоя Ивановна нормада белгиланган саккизта сим ясаш агрегатидан 24 та ана шундай агрегатга ишлашга ўтди. Инструментни иш кунининг ҳар бир дақиқасини ҳисобга олган ҳолда тўғри тақсимлаш ва сақлаш вақтни тежашнинг муҳим омилларидир. Побединская сим ясайдиган станокларнинг иш пластинкалари ҳисобланган 120 та олмос фильердан айни бир вақтда фойдаланади, ишдан чиққанларини иш жараёнида дарҳол алмаштиради. У ишланадиган металлни мойлаш учун фойдаланиладиган гранит имульсиясининг белгиланган зичлигини сақлаш устидан бутун смена давомида доимо кузатиб туради.

Корхонада ана шу илғор ишчи аёлнинг тажрибасини ўрганишга катта эътибор берилмоқда. Цехда Побединская мактаби ишлаб турибди. Бу мактабда машғулотларни Зоя Ивановнанинг ўзи олиб боради. Унинг собиқ шогирдларидан 15 киши бугунги кунда машиналарга хизмат кўрсатиш нормасини анча ошириб бажармоқда, смена топшириқларини доимо ошириб адо этмоқда.

СССР рангли металлургия министрлигининг «Фахрий металлурги», коммунист Побединская ўз ишига ижодий ёндошмоқда. У маҳсулот сифатини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, тежамкорлик режимига қатъий риоя қилишни ҳам сира эсдан чиқармайди. Зоя Ивановна ўнинчи беш йиллик бошидан буён тежалган металлдан 7 миллион метр вольфрам сим тайёрлади, ўн минг киловатт-соат электр энергиясини тежади.

Чирчиқ.
(ЎзТАГ мухбири).

САМАРАЛИ УСУЛ

БРИГАДА ПУДРАТИ АСОСИДА

Донгдор бинокор Николай Злобин усулини қўллаш ҳамма жойда яхши самара бермоқда. Бригадалар коллективларининг иш кўрсаткичлари ҳар томонлама ортяпти. Давлат планларини бажаришда яхши натижаларга эришилмоқда. Энг муҳими объектлар тез, соз ва тежамли қурилмоқда.

Буни бригадамиз фаолиятида ҳам яққол кўриш мумкин. Биз янгича усулда ишлашга ўтганимизга беш йил бўлди. Бригада пудрати ҳар йили меҳнатимиз натижасининг баракали бўлишига олиб келди. Тўққизинчи беш йиллик топшириғини муддатидан бир неча ой илгари бажардик. Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида қурилиш-монтаж ишлари плани Бинокорлар куни — 10 августда тўла адо этилди. Эскича усулда ишлаганда эса ишимиз натижалари бунчалик салмоқли бўлмаган эди.

Коллективимиз салкам икки йилдан бери Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг капролактам комплекси қурилишида ишлаяпти. Шу йиллар мобайнида каттагина ҳажмдаги қурилиш монтаж ишларини амалга оширдик. Қурилиши зиммамизга юклатилган объектларни барвақт қўлдан чиқардик. Салкам икки йил мобайнида сувни химиявий тозалаш иншооти, мазут хўжалигини қурдик. Шу икки объектда 365 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Бу пландагига нисбатан анча кўпдир. Ҳар бир ишловчи ҳисобига бир йилда амалга оширилган иш ҳажми салкам 17.5 минг сўмни ташкил этди. Еки ҳар сменада мажбуриятдаги 2,7 ўрнига 3,2 куб метрдан иш бажарилди. Сувни химиявий тозалаш иншооти қурилиши муддатидан 4 кун илгари тугатилди. Бажарилган ишлар таннархи бир минг сўмлик камайди. Бригада аъзолари аккорд-мукофот системаси бўйича ишлаганлари учун норматив муддатларини қисқартириш туфайли 4 минг 450 сўм қўшимча иш ҳақи олдик.

Ютуқларимиз омиллари жуда кўп бўлди. Меҳнатни пухта ташкил этишни доим эътибор марказида сақлаяпмиз. Илғор иш усулларини қўллашга алоҳида аҳамият беряпмиз. Бригадамизнинг ҳар бир аъзоси ва умуман бутун коллективимиз иш вақтидан, мавжуд асбоб-ускуналардан самарали фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Ҳар бир бинокор ўз тажрибаси ва билимини аямай ишляпти. Бинокорлик материалларини тежаб-тергаб сарфлаш учун кураш олиб боряпти.

Бригадада меҳнат илмий асосда ташкил этилган. Қурилишни бир йўла бир неча объектда бригаданинг йиллик кўчиш графиги бўйича олиб боряпмиз. Поток усулини қўллаш ҳам вақтдан ютиш имконини бермоқда.

Бригадамизда 23 киши ишлайди. Уларнинг кўпчилиги қўшимча касбларни ўрганиб олишган. Шунинг учун ҳам темир-бетон ва пўлат конструкцияларини монтаж қилиш бўйича барча ишларни комплекс олиб боришга муваффақ бўляпмиз.

Бригадамизда звенолар ташкил этилган бўлиб, улар маълум ишларни амалга оширишга ихтисослашган. Ҳозир тўртта звено ишлаб турибди. Ҳар бир звенога тажрибали монтажчи раҳбарлик қилмоқда. У унумли меҳнат қилиш намуналарини кўрсатяпти.

Коллективимиз меҳнат интизомига қатъий амал қилади. Прогулчилик бизда тамомила барҳам топган. Ҳар ҳафтада камида бир марта звенолар иши якунланади. Бу тартиб катта аҳамиятга эга бўлмоқда. Чунки, звенолар бўйича иш натижаларини якунлаш ва ўзаро мусобақада ғолибни аниқлаш меҳнат унумдорлиги ҳамда қурилиш сифатини оширишга ижобий таъсир қилмоқда. Биз энг қулай анжомлардан фойдаланяпмиз. Айни вақтда технологик ва меҳнат жараёнлари карталарини муваффақиятли қўлланяпмиз. Коллективимиз бинокорлик материаллари билан ҳафталик-суткалик планлаштириш асосида таъминланмоқда.

Бригада пудратини жорий қилишда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бу бизнинг янада унумли ва сифатли ишлашимизга маълум даражада тўсқинлик қилмоқда. Уларнинг бири моддий-техника таъминотидаги узилишларнинг ҳамон бартараф этилмаганидир. Қуриладиган объектларни инженерлик тайёрлаш ҳали ҳам талаб даражасида эмас. Пудратчи ва ердамчи пудратчи ташкилотлар ишидаги ҳамкорлик ҳам лозим даражада пухта ташкил этилмаган. Ҳатто злобинчи бригадаларни комплекс ишларни тугатмасдан бир объектдан иккинчи объектга кўчириш каби қоралаган усул ҳамон давом этмоқда. Бу ва шунга ўхшаш бошқа камчиликларни йўқотиш қурилиш ишлаб чиқаришининг бригада пудрати каби янги формаларини янада оммалаштириш, қурилиш самарадорлигини оширишга хизмат қилишини унутмаслик керак.

А. И. ЛАНИС,
160-қурилиш тресги 225-бошқармаси комплекс монтажчилар бригадаси бошлиғи.

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент заводида кўплаб ветеран ишчилар меҳнат қилишяпти. Кўп йиллик иш давомида ўз касбини пухта эгаллаган бундай кабелчилар коллектив ютуқларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: корхона оғир брон кабели цехининг илғор ишчиларидан Г. И. Эрикин ва Ҳ. Тўхтаевлар. Улар ҳар куни смена топшириғини ортиғи билан адо этишяпти. Моҳир ишчиларга «Олтин қўлли уста» фахрий унвони берилган.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

БИЛИМ ВА МАҲОРАТ КЎРИГИ

ҲАМШИРАЛАР врачларнинг энг яқин кўмакчиси, ёрдамчиларидир. Улар бемор билан бевосита мулоқатда бўлишади. Моҳир қўллари, хушмуомалаликлари, ширинсуханликлари билан беморларнинг кўнглини кўтариб, дардларини енгиллаштирадилар.

Ҳамшираларнинг билими ва маҳоратини ошириб бориш соҳасида соғлиқни сақлаш муассасаларида қатор ибратли тадбирлар амалга ошириляпти. Турли мусобақалар, кўрик-конкурслар ўтказилмоқда.

«Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» номли ишлаб чиқариш бирлашмаси медицина-санитария қисми ҳамшираларининг конкурси ҳам шифокорларда қизиқиш уйғотди. Конкурсга медицина-санитария қисмининг саноат, қурилиш, транспорт корхоналарида жойлашган пунктлари, шунингдек Собир Раҳимов районидаги поликлиникалар ва шифохоналар врачлари, моҳир қўлли фельдшер ва ҳамширалар таклиф қилинди.

«Моҳир қўллар» шиори остида ўтказилган кўрик-конкурс иштирокчилари орасида «Тошкент» ёғочни қайта ишлаш комбинати ҳузуридаги медицина пункти ҳамшираси Лидия Фролова, Маҳсума Алимова ва бошқалар ҳам бор эди. Ўз касбини эъзозлаб келаётган шифокорлар бир неча йилдан бери социалистик мусобақага қўшилишган. Филиал медицина-санитария қисми Собир Раҳимов районидаги саноат, қурилиш, транспорт корхоналари коллективларига зарур медицина хизмати кўрсатишда ҳам яхши ишларни амалга оширмоқда.

Конкурс иштирокчиси медицинага оид турли хил эмблемаларни атрофлича шарҳлаб бергандан сўнг, билет олиб саволларга атрофлича жавоб қайтарди. Шунингдек, улар иштирокида амалий машғулотлар ўтказилди. Айниқса, ҳамширалардан Оля Илларионова, Галя Мацеи, Феруза Тошпўлатовалар ўз билими ва тажрибаларини яққол намойиш қилдилар.

Конкурс ниҳоясида ҳамширалар ўзларининг пазандалик маҳоратларини ҳам кўрсатдилар. Конкурс кечасига бадиий ҳаваскорлар кувноқ кайфият бахш этдилар.

С. САЛИМОВ.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

«Ташсельмаш» заводининг автомат пайвандчиси Маҳмуд Мўйдинов мана шу август кунларида 1983 йилнинг биринчи майини нишонлади.

У ишлаётган контактли пайвандлаш усталари бригадаси корхонада яхши маълум. Бу бригада неча марталаб қимматли ташаббусларни бошлаб берган. Коллектив мана бир неча йилдирки, тўрт киши бўлиб меҳнат қилмоқда, айни вақтда эса юқори малакали беш ишчининг нормасини бажармоқда. Бригаданинг ҳамма аъзолари ўз маҳсулотини техника контроли бўлимига тақдим этмай топширишади — уларнинг ҳар бирида шахсий тамға бор.

Смена топшириқларини ҳар куни ошириб адо этиш — пайвандчилар учун оддий иш бўлиб қолди. Корхонанинг ўнлаб ишчилари илғорларга тенглашиб вақтдан анча ўзиб кетмоқдалар. Заводда салкам қирқ киши шахсий беш йиллик планларини бажарганликлари тўғрисида рапорт берди.

(ЎзТАГ мухбири).

ХИЗМАТ МАДАНИЯТИ ОШМОҚДА

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН — В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИГА

ТОШКЕНТ шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасининг 2-маршрут таксилар автомобиль корхонаси коллективи КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, транспортнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаш, паркдан фойдаланиш коэффициентини ҳамда пассажирларга хизмат маданиятини ошириш борасида беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида катта ютуқларни қўлга киритди. 650 кишилик корхона коллективи ўнинчи беш йилликнинг уч йили топшириғини муддатидан 1,5 ой илгари бажарди, барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар қувончли бўлди. Шу муддатда планга қўшимча равишда 1 миллиондан ортиқ пассажир ташилди ҳамда 250 минг сўмликдан ортиқ қўшимча даромад олинди.

Шуни айтиш керакки, бизнинг ишимизда транспорт ҳаракатининг мунтазамлилиги муҳим роль ўйнайди. Ана шу кўрсаткич беш йиллик бошидан буён 25 процентга ошди ва ҳозирда 91 процентни ташкил этмоқда. Корхонамизда шаҳар аҳолисини ва унинг атрофида истиқомат қилувчиларни манзилларига тез етказиш борасида кўпгина ишлар қилинди. Ўтган уч йил мобайнида 8 та янги маршрут очилди. Революция хиёбони — Қорасув массиви, ТошМИ — Медиклар шаҳарчаси, Тошкент автовокзали—темирйўл вокзали, Ленинград кўчаси — Ядро физикаси институти, Авиасозлар шаҳарчаси — Юнусобод, Чилонзор массивининг 22-квартали — аэропорт, Чилонзор массивининг 20-квартали — аэропорт, Тошкент меҳмонхонаси — Самарқанд чойхонаси ўртасида қатнаб турган маршрут таксилари шулар жумласидандир. Булардан ташқари олтита расписание бўйича учта тунги маршрут Студентлар шаҳарчаси, Қишлоқ хўжалик институти, Трактор заводи томонга қатнаяпти. Бу аэропортга келиб тушган пассажирларни тунда манзилларига етказиб қўйиш учун яратилган қулай шароитдир.

Коллективимиз Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигига қарашли автомобиль корхоналари ўртасида биринчи бўлиб, ўтган йили ҳамма маршрутларни икки сменада ишлашга ўтказди. Ҳайдовчилар кундузи алмашадиган бўлдилар. Бу тадбирнинг амалга оширилиши пассажирларга хизмат маданиятини яхшилаш, улардан тушадиган шикоятлар сонини камайтириш, ҳайдовчиларнинг чарчаб қолмасликлари, бунинг натижасида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда йўл-транспорт ҳодисаларини кескин камайтириш имконини берди.

Корхона маъмурияти партия ва касаба союз ташкилотлари билан биргаликда социалистик мусобақани ташкил этишни такомиллаштира бориб, ҳайдовчиларнинг ўзаро ва бригадалараро мусобақаларини ривожлантиришга, бу хайрли ишга ремонтчи ишчиларни ҳам жалб этишга алоҳида эътибор бермоқда. Бундан мақсад мусобақанинг амалий ҳамда иқтисодий асосга эга бўлишига эришишдан иборатдир.

Бугунги кунда шаҳримизда 22 та маршрут таксилари ишлаб турибди. Ҳар бир маршрутда биттадан бригада тузилган. Ана шу бригадаларда энг яхши ташаббуслар, ижодий изланишлар бошланмоқда ва ишда татбиқ этилмоқда. Бунинг учун биргина мисол келтиришнинг ўзи кифоядир. Коммунист Акмал Абдусаломов бошлиқ «Тошкент» меҳмонхонаси — Студентлар шаҳарчаси ўртасида қатнайдиган 9-ҳамда Александр Черницов бошлиқ Революция хиёбони — Қишлоқ хўжалик институти оралиғида қатновчи 10-маршрутда бригада пудрат методи жорий қилинди. Бу метод қўл келди ва ўз самарасини берди. Бугунги кунда ана шу маршрутларга «Намунали хизмат кўрсатиш маршрути» деган шарафли ном берилган.

Мусобақа давомида корхона ҳайдовчилари кўпгина ташаббусларнинг издошлари бўлмоқдалар. Москваликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» деган ташаббусининг ҳаётга татбиқ этилганлиги баъзи бир қолоқ ҳайдовчиларнинг илғорларга тенглашиб олиши учун имконият яратди. Бугунги кунда сафимизда биронта ҳам қолоқ, давлат планини бажармовчи ҳайдовчилар йўқ.

Корхонадаги илғор ҳайдовчилар Москва шаҳридаги илғор автомобиль транспорти корхоналари ҳамда Тошкентдаги 6-таксомотор парки коллективининг: «Ўнинчи беш йиллик планини — В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача бажариш» тўғрисидаги ташаббусига қўшилдилар. Булар — 15-маршрутдан Фарид Тинчарев, Иноят Содиқов, 2-маршрутдан Александр Пронцан, 3-маршрутдан Адҳам Нишонхонов, 13-маршрутдан Нуриддин Яҳёев, 17-маршрутдан Карим Эргашев каби беш йиллик илғорларидир. Ана шундай пешқадамларнинг ғайрат-ташаббуслари туфайли корхона коллективи 1979 йилнинг дастлабки тўрт ойлик планини 102,6 процент бажаришга, планга қўшимча 10 минг йўловчини ташишга, 7 минг сўм қўшимча даромад кўришга муваффақ бўлди. Бугунги кунда машина паркидан фойдаланиш 100,8 процент бажарилди, ҳаракатнинг мунтазамлилиги, меҳнат унумдорлиги каби кўрсаткичлар ҳам ошириб адо этилмоқда.

Социалистик мусобақанинг олдинги сафларида Фрунзе район Советининг депутати, 1-автоколонна цех партия ташкилотининг секретари Неъмат Турсунов каби 75 коммунист, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлар байроқдор бўлиб бормоқдалар. Шу йилнинг биринчи квартали якунида Саъдулла Аъзамов бошлиқ 1-автоколонна коллективи етакчи ўринни эгаллади. Бу автоколонна ҳайдовчилари Абдулла Абдуназаров етакчилигидаги 2-автоколонна коллективи билан муттасил ўзаро мусобақа асосида ишламоқда.

Ўтган йил охирида илғор ва ватанпарвар ҳайдовчилар битта микроавтобусни Тинчлик фонди учун хизмат қилишга ажратдилар. Улар ҳар бир ишчи, хизматчи, инженер-техник ходимнинг йил давомида ҳақ олмасдан 7 соат ишлаб беришга аҳд қилдилар. Йил бошидан буён Тинчлик фондига 450 сўм ўтказилди.

Бугунги кунда ҳамшаҳарларимиз хизматига ҳар куни 140 тадан ортиқ микроавтобуслар чиқарилмоқда. Корхонада Тошкент шаҳридаги ҳамма маршрутларнинг электрон схемаси кўрсатилган ҳаракат хавфсизлиги синфи ишлаб турибди. Бу йўл транспорти ҳодисаларини кескин камайтириш имконини берди. 1978 йил якунида корхонамиз трестга қарашли 16 пассажир автотранспорти коллективи ўртасида биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди.

Бу йилги режаларимиз ҳам катта. Чилонзор метростанциясидан Пушкин номли рус тили ва адабиёти институти оралиғида қатнайдиган 14-маршрут йўлга қўйилди. Яқин орада барча қулайликларга ҳамда радио эшиттириш тармоғига эга бўлган янги контроль-ўтказиш пункти ишга туширилади. Беш йилликнинг тўртинчи йили учун белгиланган юксак марраларни эгаллашда пассажирларга хизмат маданиятини яхшилаш, ҳаракат составининг мунтазамлилигини ошириш, социалистик мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш имконини берадиган бир талай тадбирлар белгиланган. Бунда айниқса корхона ишчиларининг меҳнат, ахлоқ, интернационализм ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берилган.

Дастлабки эришилган ютуқлар шундан далолат берадики, коллективимиз XXII шаҳар партия конференциясида олға сурилган вазифани — Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш борасида ўз олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли адо этади.

Ф. ПАРФИХУЖАЕВ,
Тошкент шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармаси 2-автомобиль транспорт корхонасининг бошлиғи, Фрунзе район Советининг депутати.

КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

Совхозимизда 1979 йил ва 1980 йилга мўлжалланган хўжаликни комплекс ривожлантириш планларини йил бошидаёқ КПСС Марказий Комитетининг июль, ноябрь (1978 йил) Пленумлари қарорлари асосида белгилаб олгандик.

Бири-бирига ўхшамай келаётган кўклам об-ҳавоси деҳқонларимиздан мислсиз қаҳрамонлик, жасорат кўрсатиб меҳнат қилишни талаб қиларди. Бой ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган деҳқонларимиз бу қийинчиликларни юксак маҳорат билан, область пахтакорлар Советининг тавсияларига тўлиқ амал қилган ҳолда мардонавор енгишди. Натижада ҳар гектар ерда ўртача 120 минг тупдан бўлиқ кўчатлар сақлаб қолишга эришилди. Айрим карталаримизда кўчатларнинг миқдори 125—130 минг тупни ташкил этади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг барча колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторларига, хўжаликларнинг раҳбарларига, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларига ҳамда бошқа қишлоқ меҳнаткашларига Мурожаатини совхозимиз деҳқонлари кўтаринки руҳ билан кутиб олишди. Мурожаат ҳамма бўлимларда атрофлича ўрганилиб чиқилди. Ғўзанинг ривожланишини жадаллаштириш бўйича янги амалий тадбирлари белгиланди. Ғўза парваришида 90 зарбдор кун эълон қилинди.

Ҳосил тўплашда ҳал қилувчи кунлар бошланди. Ҳозир ғўзаларимизда 4—5 тадан кўсак ва 17—18 тадан ҳосил нишоналари бор. Ана шу ҳосил тугунчаларини тўлиқ сақлаб қолиш мақсадида 25 июлдан яна ғўза парваришида зарбдор 40 кунлик эълон қилдик. Шунга кўра, ғўзага ишлов беришни 5 сентябрга қадар давом эттирамиз. Ҳар бир тупда 10—12 тадан бўлиқ кўсаклар бўлишини таъминлаймиз.

Бу йил 3500 гектар майдонда «оқ олтин» етиштиряпмиз. Пахта ҳосилдорлигини 35 центнерга етказиш юзасидан социалистик мажбурият олганмиз. Она-Ватан хирмонига етказиб бериладиган 12500 тонна «оқ олтин»нинг 90 процентини техникалар ёрдамида йиғиштириб оламиз.

Ҳамма майдонларимизда ҳам ғўзаларимиз бир текис ривожланяпти, деб бўлмайди. 6-бўлимда июнь ойида дўл уриб кетган 200 гектар майдонга чигитни қайта экишга тўғри келди. Баъзи карталаримизда ғўзанинг ривожланиши 15—20 кунга кечикмоқда. Ана шу майдонлардаги ғўзаларнинг ривожланишини жадаллаштириш парваришни табақалаштирган ҳолда ўтказмоқдамиз, қўшимча озиқлантиряпмиз, Шарбат суви беряпмиз. Зарбдор қирқ кунликда ғўза қатор ораларига икки марта комплекс ишлов берамиз. 4 марта культивациядан чиқарамиз. Ҳосилни зараркунандалардан сақлаймиз.

Совхозимизда 50 центнерчилар ҳаракатига қўшилган Пўлат Хўжаакбаров, Жўра Қодиров, Саидолим Узоқов, Зиёвуддин Толипов, Саидмурод Муҳамедов, Марҳамат Искандарова, Офеля Рашидовалар бошлиқ бригадаларда дала ишлари намунали олиб борилмоқда. Улар раҳбарлик қилаётган бригада далаларида зиммага олинган улкан социалистик мажбуриятга яраша ҳосил тўпланмоқда.

Механизатор — далада асосий фигура. Николай Адаменко, Жўра Мирзаёров, Фозилжон Аҳмедов, Р. Равшанов, Ҳ. Насриддинов ва Илаш Холбоев каби механизаторларимиз кунига 8—10 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришмоқда.

Моҳир сувчиларимиз ҳам кунни тунга улаб меҳнат қилишмоқда. Аҳмадали Йўлдошев, Жуман Бадалов, Ўринбой Мадраҳимов каби отахонларимиз ҳимматидан беҳад хурсандмиз. Анорбой ота Алиқулов Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. У жангларда бир оёғидан айрилган, лекин шунга қарамай пахтакорларимиз учун оғир келган ушбу йилда 130 гектар майдондаги ғўзани тўлиқ сувдан чиқариб беришга қатъий сўз берди. Отахон кунига 1,5 гектар майдонга сув тарашга эришяпти.

Ҳозир 180 сувчи ҳар куни 200—220 гектар майдондаги ғўзаларни қондириб суғормоқда. Тракторчиларимиз 60 та чапиқ трактори билан 550—600 гектар майдонлардаги ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришмоқда.

Совхозимиз кўп тармоқли хўжалик. Пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам ривожланиб бормоқда. Биз бу соҳада ҳам партия, ҳукуматимизнинг кўрсатмалари асосида ишимизни қайта кўриб чиқдик. «...Аммо ҳали ҳам мураккаб ишлар бор,— деб таъкидлаганди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советининг Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Москва шаҳар Бауман округи сайловчиларининг сайловолди йиғилишида сўзлаган нутқида. — Аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи тўла-тўкис қондирилмаяпти. Шу сабабли биз бу тармоқни жадал-ривожлантиришга алоҳида эътибор беряпмиз. 1979 йилда гўшт етиштиришни кўпайтиришни икки баравар ошириш вазифаси қўйилган. Келгусида ҳам камида худди шундай суръатларда олға бормоқ керак».

Шунингдек, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ўн биринчи Пленумида ҳам чорвадорларимиз олдига улкан вазифаларни қўйди.

Биз ҳам партия ва ҳукуматимиз кўрсатмаларига амал қилиб бу йил гўшт етиштиришни 25 процент, сут етиштиришни 20 ва тухум етиштиришни 27 процентга кўпайтиришимиз керак. Бу вазифалар ниҳоятда мураккаб бўлишига қарамай, чорва маҳсулотлари етиштириш бўйича олти ойлик планимизни ортиғи билан бажардик. Давлатга гўшт сотиш топшириғи 110 процент, сут сотиш 120 процент ва тухум сотиш топшириқлари 102 процентга бажарилди. Ўтган йилнинг ярим йилига нисбатан бу йилнинг олти ойида давлатга гўшт етказиб бериш 54, сут 39 ва тухум 35 процентга кўпайди. Ҳар бир соғин сигирдан сут соғиб олиш бирмунча ортди. Қорамолларнинг сони 58 бошга кўпайди.

Совхозимизда чорвачиликнинг асосий базаси бўлган ем-хашак жамғариш ишларига алоҳида аҳамият беряпмиз. Дағал хашак тайёрлаш йиллик топшириғи 80 процентга, қуруқ пичан жамғариш 70 процентга, сенаж бостириш 100 процентга бажарилди. Беда пичани тайёрлаш қизғин давом эттирилмоқда. Бу йил 1,5—2 йилга етадиган ем-хашак жамғариб қўямиз.

КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленумида гўшт етиштиришни кўпайтириш — биринчи навбатдаги вазифа, деб таъкидланган эди. Ана шунга жавобан совхозда чўчқачилик, бройлер парранданилигини, йилқичиликни ривожлантиришнинг конкрет тадбирларини белгилаб олдик.

К. АЛИМБЕТОВ,
Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз директори.

Бекобод районидаги «Победа» колхозининг Х. Маматқулов бошқараётган бригадаси аъзолари гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариш учун астойдил курашмоқдалар. Бригаданинг ишчан механизатори Али Маматқулов ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бериб, ҳосилга-ҳосил қўшишда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Суратда: бригада бошлиғи ва механизатор ота-бола Маматқуловлар, ғўза чеканкаси пайти.

М. Қодирбеков фотолари.

КАТТА ХИРМОН ЙЎЛИДА

Ҳозирги иссиқ кунларнинг ҳар бир соати ғанимат.

Буни яхши тушунган Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз меҳнаткашлари бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб, ғўза парваришини кучайтириб юборганлар. Колхоз далаларида 30 га яқин культиватор тинимсиз ишлаяпти. Шунингдек, 35 дан зиёд механизатор, 150 га яқин сувчи ва юзлаб колхозчилар шу мақсад йўлида меҳнат қилишмоқда. Ғўзаларни сувга қондириш шу куннинг энг муҳим вазифасидир. Область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгашида бу фикр алоҳида таъкидлаб ўтилган эди.

Августда ғўзаси ёппасига ҳосил тўплай бошлаган асосий майдонларни икки марта, ғўзаси қолоқ ерларни уч марта оби-ҳаётга қондириш керак. Шунинг учун бу иш икки сменада ташкил этилган. Сувчилар сони бир ярим баравар кўпайтирилган.

Механизациядан фойдаланиш хўжаликда яхши йўлга қўйилган. Ҳозиргача барча майдонлардаги ғўза саккиз марта культивация қилиниб, уч марта озиқлантирилди.

— Ғўза парваришида техникадан, ишчи кучидан унумли фойдаланишга, бажарилган ишнинг сифатига алоҳида эътибор берилаяпти,— дейди колхоз бош агрономи Эгам Алимов.

Механизаторлар И. Остонаев, Х. Эшонқуловлар мусобақада пешқадамлик қилишяпти. Бригадалар ўртасидаги мусобақада эса коммунистлардан Карим Раҳимов ва Рашид Раззоқовлар етакчилик қилаётган бригадалар ғолибликни қўлдан бермай келаётирлар. Бу бригадаларнинг пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ҳосилдорликни 45—50 центнерга етказиш, етиштирилган пахтанинг асосий қисмини машиналар билан териб олишга аҳд қилганлар.

Деҳқонлар пахтанинг душмани ҳашаротга қарши уюшқоқлик билан ўз вақтида кураш олиб бормоқдалар. Назоратчилар ҳар бир участка, ҳар бир бригада далаларини кўздан кечириб туришади. Бирор картада ҳашарот пайдо бўлганлигини пайқашса, тезда штабга хабар беришади. Шундан сўнг ҳашарот пайдо бўлган майдоннинг атрофига махсус белгилар қўйилиб, пурковчи машиналар ёрдамида дори сепилади.

— Абди Холдоров, Саноқул Бўриев каби ишбилармон механизаторларимиз бошқараётган ОВХ-14 агрегатлари айрим майдонларда пайдо бўла бошлаган зараркунандаларни йўқотишда катта хизмат қилмоқда,— дейди колхоз бош энтимологи Неъмат Хушвақтов,— ҳашаротга қарши курашда бешта ПГС агрегатидан ҳам унумли фойдаланиляпти.

Колхоз меҳнаткашлари бу йил юксак марраларни кўзлашган. Уларнинг аҳдлари мавжуд майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан юқори сортли «оқ олтин» етиштириш. Ҳосилнинг 80 проценти, яъни 3700 тоннасини машиналарда териб олинади.

Б. ЭГАМҚУЛОВ.

АҲДГА ЯРАША ИШЛАМОҚДАЛАР

«Оҳангарон» совхозининг моҳир чорвадорлари йил сайин яхши ютуқларга эришмоқдалар. Ўтган йили сут тайёрлаш планини 108 процентга етказиб адо этган чорвадорлар ярим йилликни муваффақиятли якунладилар: давлатга мўлжалдагидан 10 тонна кўп сут топширилди.

Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни ўртача 380 ўрнига 445 килограммга тўғри келмоқда.

Совхозда қишловга ҳам тайёргарлик қизғин. Нурмат Ғаниев бошлиқ махсус ҳашакчилик бригадаси коллективи ҳозиргача йиллик ҳашак тайёрлаш планини анча зиёдаси билан бажариб қўйди. Сутчилик фермасида ҳозиргача 2 минг тоннадан ошиқ сенаж, 1790 тонна дағал хашак, 35 тонна беда уни тайёрлаб қўйилди.

— Бу озуқа запаси билан бемалол 2 қишни чиқаришимиз мумкин, — дейди бош зоотехник Ҳайдар Шералиев, — яна 2 та ҳандаққа силос бостиришни кўзлаганмиз. Чорвадорларимиз айни кунларда йиллик план ва мажбуриятларни бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар. Илғор соғувчиларимиз эрта кўкламда ҳар сигирдан 3500 — 4000 литрдан сут соғиб олиш ташаббуси билан чиққан эдилар. Ҳозир ана шу аҳдга яраша иш олиб борилаяпти. Т. Ўзолова, З. Абубакирова, Ҳ. Жаҳоналиева каби соғувчилар тобора марраға яқинлашмоқдалар.

Совхоз чорвадорлари бу йил давлатга 460 тонна серқаймоқ сут, 200 тонна гўшт етказиб бердилар.

Ф. ПАРДАЕВ.
Оҳангарон район, «Оҳангарон» совхози.

ҒЎЗА ЧЕКАНКАСИ ҚИЗҒИН

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг Турсинбой Эрматов етакчилик қилаётган бригадаси пахтазорларида чеканка ишлари қизғин олиб борилмоқда.

Бу йил ҳар гектар ердан 45 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилган бригада аъзолари чеканканинг сифатига катта эътибор беришяпти.

Бунда колхозчилардан Меҳри Аҳмедова, Тойой Мансурова, Пошша Азаматова, Зуҳра Норбўтаевалар ҳиссаси катта. Улар кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса бажариб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

М. АТАКИШЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЗАРБДОР МЕҲНАТ

БЕРЛИН. ГДР химия саноати ходимларининг учдан бир қисми янги йилни 7 октябрда «кутиб олади». Халқ хўжалигининг шу энг муҳим тармоғида ишлаётган, юз мингдан ортиқ меҳнаткашлар ўзларининг йиллик шахсий планларини республиканинг 30 йиллиги юбилейигача бажаришга қарор қилдилар. Ҳар бир иш жойида юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, ҳамма корхоналарда химия маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш — энг асосий мажбуриятдир.

Шахсий планлар тузиш тажрибаси тармоқ корхоналарида ўзини тамомила оқлади. Масалан, шундай планларнинг бажарилиши туфайли ГДР нефть химиясининг гигант корхонаси «Шведт» комбинатида кейинги уч йил мобайнида ишлаб чиқарилган маҳсулот ҳажми 10 процент ошди. Виттенбергдаги азот комбинати йил бошидан бери пландан ташқари 15 минг тонна аммиак ишлаб чиқарди. Комбинат ёнидаги Биттурфельд химия заводлари эса 12 миллион маркали қўшимча маҳсулот ишлаб чиқардилар.

ЯРИМ МИЛЛИОН ПАССАЖИР

БУДАПЕШТ. Венгриянинг «Малев» авиакомпанияси Будапештдаги «Ферихель» аэропортида 1979 йилда ярим миллион пассажир қабул қилди. «Малев»нинг кумушсимон кемалари бу йил 800 минг пассажирни ва қарийб 15 минг тонна юкни ташийдилар. Кейинги ўн йил мобайнида авиакомпания пассажирларга хизмат қилишни икки баравар кўпайтирди. Ҳаво трассалари Венгрия пойтахтини жаҳоннинг 30 дан ортиқ шаҳари билан боғлаб турибди. «Малева» авиакомпаниясининг самолётлари тобора кўпаймоқда. «Ферихедь» аэропорти кенг миқёсда реконструкция қилинмоқда.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

ПРАГА. Спишска — Нова — Вес шаҳридаги кон монтаж ускуналари заводининг коллективи темир рудаларини саралайдиган қурилма — классификаторларни Совет Иттифоқига белгиланган муддатидан 40 кун олдин етказиб берди. Бу йил СССР учун юзта классификатор тайёрланди. Совет Иттифоқида жами бўлиб завод маркаси қўйилган 650 тадан кўп шундай агрегат ишлаб турибди. Бу эса Чехословакияда шу турдаги ягона корхонадир. Унинг маҳсулоти Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатларга ҳам юборилмоқда. Шу мамлакатларнинг берган заказлари классификаторларни кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга имкон берди. Ҳар йили 250 дан кўпроқ классификатор ишлаб чиқараётган заводга кейинги уч йил мобайнида чет эллардан бирон бир эътироз билдирилган эмас.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

УЛАН-БАТОР. Чарм ва пойабзал корхоналари ишлаб чиқариш бирлашмаси шонли юбилей шарафига мусобақага қўшилиб, ўз меҳнатини совет ва монгол қўшинларининг Халхин-Гол дарёси бўйида япон милитаристлари устидан ғалаба қозонилганлигининг 40 йиллигига бағишлади.

МХР енгил саноатининг етакчи корхоналаридан бўлган бу бирлашма йилнинг дастлабки етти ойи учун белгиланган барча план кўрсаткичларини ошириб бажарди. Топшириққа қўшимча равишда 3,3 миллион тугриклик сифатли буюмлар чиқарилди. Пойтахт ишлаб чиқариш бирлашмаларининг юзлаб ишчилари шу кунларда беш йилликнинг келгуси йили ҳисобига ишламоқдалар.

(ТАСС, 15 август).

МОНГОЛИЯ Халқ Республикаси. Ҳар ойда МХР пойтахти қурувчилари минглаб квадрат-метр турар-жой майдонини фойдаланишга топширадилар. Ҳозир бу ерда 5 қаватли бинолар қурилмоқда. Шунингдек 9, 12, 14 қаватли корпуслар бунёд этилмоқда. 1980 йилда ўн минглаб аҳоли янги турар-жойларга кўчиб ўтади. Суратда: Улан-Батор кварталлари.

МОНЦАМЭ—ТАСС фотоси.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

МАПУТУ, 15 август. (ТАСС). Жаҳон Соғлиқни Сақлаш Ташкилотининг Африка регионал бюроси мажлиси муносабати билан бу ерда Мозамбик Халқ Республикаси соғлиқни сақлаш министри Элдэр Мартинишнинг матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Регионал бюро мажлиси шу йил сентябрь ойининг охирларида Мозамбик пойтахтида ўтказилади. Шу кенгашда икки масала: «Соғлиқни сақлаш ва Африканинг жанубида озодлик кураши» ҳамда «2000-йилгача соғлиқни сақлашни ривожлантириш проблемаси» муҳокама қилинади, деб хабар берди министр.

Бу кенгашнинг Мапутуда ўтказилиши, деди Элдэр Мартиниш соғлиқни сақлаш каби муҳим социал соҳада Халқ Мозамбик Республикасининг муваффақиятлари эътироф этилганлигини кўрсатувчи далилдир.

Мустақиллик эълон қилингандан кейин, деди министр, мамлакатда қизамиқ, чечак ва сил касалликларига тамомила барҳам бериш йўлида самарали чоралар кўрилди. Кейинги икки йил мобайнида Мозамбикда юқумли касалликларнинг олдини олиш ва аҳолини эмлаш мақсадида кенг кампания ўтказилди.

МХР партияси ва ҳукумати деб таъкидлади Э. Мартиниш медицина хизматидан мамлакатнинг ҳар бир аҳолиси фойдалана олиши учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилмоқда. Шу мақсадга эришиш учун соғлиқни сақлаш системаси давлат ихтиёрига олинди, дастлабки медицина ёрдами кўрсатиш учун амалий маслаҳатлар берадиган китоблар ва брошюралар нашр этилмоқда, озодлик кураши даври бошлангандан бери мамлакатда соғлиқни сақлашнинг ривожланаётганлиги тўғрисида оммабоп тарзда ҳикоя қилиб берилмоқда.

ВЬЕТНАМГА ТУҲМАТ ҚИЛОЛМАЙДИЛАР

ХАНОЙ, 14 август. (ТАСС). Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари, Вьетнам Социалистик Республикаси миллат мажлиси доимий комитети раисининг ўринбосари Суан Тхюи бундай деди: Хитойнинг илгариги феодалларига тақлид қилган ва ҳозирги империалистлар изидан бораётган Пекин маъмурлари Жануби-Шарқий Осиёда экспансиячилик ва гегемончилик сиёсатини ўтказмоқдалар. Тўғри ички ва ташқи сиёсатни амалга ошираётган мустақил ва бирлашган Вьетнам уларнинг йўлидаги ғовдир.

Шу боисдан, деб таъкидлади у, реакцион кучлар тил бириктириб, ВСРнинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини заифлаштириш ёки лоақал пасайтиришга интилмоқдалар, «инсон ҳуқуқлари» теварагида туҳмат кампаниясини кучайтириб, Жануби-Шарқий Осиёда «қочоқлар» проблемасини бузиб талқин этиш мақсадида чинакам пропаганда курашини олиб бормоқдалар.

ГАВАНА, 14 август. (ТАСС). Куба адабиёти ва санъатининг таниқли арбоблари, шу жумладан шоир Николас Гильен, ёзувчи Алехо Карпентьер ва бошқалар бутун жаҳондаги ўз ҳамкасбларига очиқ хат билан мурожаат қилдилар. Улар бу хатда Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳаракатини кучайтиришга қўлларидан келганча ҳисса қўшишга чақирадилар.

Хатда бундай дейилган: ҳозирги пайтда Пекин энг реакцион империалистик доиралар билан тил бириктириб, улар билан биргаликда «қочоқлар проблемаси»дан фойдаланиб, Вьетнамга туҳмат қилишга интилмоқда. Улар ҳар қандай йўллар билан жамоатчилик фикрини чалғитиш, Ҳинди—Хитойда бошқа кучлар томонидан қилинган жиноятлар учун бутун айбни ВСР зиммасига юклашга уринмоқдалар. Туҳматчилик руҳидаги мақолаларнинг бирортасида ҳам Америка ва Хитой агрессорларининг ёвузликлари, тинч аҳоли бомбардимон қилинганлиги ва ўққа тутилганлиги тўғрисида лом-мим дейилмайди.

Хат муаллифлари қаҳрамон Вьетнамни ҳимоя қилишга даъват этдилар. Бунинг боиси шуки Вьетнам халқининг тинч ҳаётига ҳамла қилиш — бутун жаҳонда тинчликка ҳамла қилишдан бошқа бир нарса эмас.

ЯПОНИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ САФАРИ

МЕХИКО, 14 август. (ТАСС). Япония ташқи ишлар министри С. Сонода расмий визит билан бу ерга келди. Мексика — Япония ташқи сиёсат маҳкамаси бошлиғининг Лотин Америкаси мамлакатлари бўйлаб қиладиган сафари программасидаги биринчи мамлакат бўлди. Шу сафар вақтида у Бразилия, Перу, Чили, Аргентина ва Венесуэлага боришни мўлжалламоқда.

Матбуот хабаарларига қараганда, бу сафарнинг асосий мақсади Япониянинг Лотин Америкасидаги асосий мамлакатлар билан муносабатларини мустаҳкамлашдан иборат. Савдо-сотиқ проблемаларига асосий эътибор берилади. Ҳозирги вақтда Япония Лотин Америкасидан сотиб олаётган молларга нисбатан бу қитъага анча кўп мол чиқариб сотилмоқда. Шу сабабли музокаралар давомида Япониянинг шу мамлакатлардан хом ашё, озиқ-овқат ва ёқилғи харид қилишни кўпайтириши тўғрисида гап боради. Лотин Америкаси экономикасининг бир қанча асосий тармоқларига Япония технологиясини экспорт қилишни кўпайтириш проблемалари ҳам муҳокама қилинади.

С. Сонода Мехикодаги уч кунлик визити давомида икки томонлама муносабатларнинг турли жиҳатлари юзасидан Мексика ташқи ишлар министри Хорхе Кастаньеда билан музокара ўтказади. Президент Хосе Лопес Портильо уни қабул қилиши кутилмоқда. Музокараларда, жумладан, Мексика нефтини Японияга экспорт қилишни кўпайтириш ва шу мамлакатнинг Мексика экономикасини ривожлантиришда иштирок этиш имкониятлари масаласи муҳокама қилинади.

ҚИРҒИНЧИЛИК СИЁСАТИ

ЛУСАКА, 15 август. (ТАСС). Музореванинг қўғирчоқ режими ва уни ўйнатиб турган родезиялик ирқчилар тинч аҳолига қарши жабр-зулмни кучайтирмоқдалар. «Зимбабве Пиплз Войс» газетасининг хабар қилишича, июль ойининг ўзида ирқчилар судининг ҳукмига биноан камида 27 африкалик пинхона қатл этилган.

Тинч аҳолидан суд йўли билан ўч олиш ирқчиларнинг африкалик Зимбабве аҳолисига қарши ўтказаётган қирғинчилик сиёсатининг таркибий қисмидир. Бу аҳолининг бирдан-бир гуноҳи ватанпарварларнинг озодлик курашини актив қўллаб-қувватлашдан иборат. Ана шундай қалбаки суд мажлислари вақтида инсоннинг энг оддий ҳуқуқлари поймол этилмоқда. Ҳамма суд мажлислари яширинча ўтказилмоқда. Айбланувчилар адвокат ёллаш ва шикоят қилиш ҳуқуқидан маҳрумдирлар. Айблов тақдим этилганидан кейин ҳеч қандай гувоҳлик кўрсатмалари инобатга олинмайди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **БЕРЛИН.** 15 мамлакатнинг вакиллари — рус тили ва адабиёти ўқитувчиларининг бу ерда ўтказилаётган IV халқаро конгресси қатнашчилари А. С. Пушкин медали билан мукофотланди. СССРда рус тили, рус ва совет адабиётини тарқатиш соҳасидаги хизматлари учун таъсис этилган бу медаль русшуносларнинг кўп киши қатнашган анжуманида биринчи марта топширилмоқда.

Барча қитъалардаги 60 дан зиёд давлатнинг ГДР пойтахтига тўпланган вакиллари ҳар бир мамлакатда рус тилини ўрганиш ва рус тилидан дарс бериш методикаси соҳасидаги тажриба хусусида кенг кўламда фикрлашиб олмоқдалар.

● **ТЕҲРОН.** Бу ерда Хуррамшаҳар полициясининг собиқ бошлиғи Мухаммад Кади Ахмадий устидан чиқарилган ўлим ҳукми ижро этилди.

«Техран таймс» газетасининг ёзишича, шоҳ режимига қарши чиққан Эрон ватанпарварлари М. Аҳмадийнинг буйруқлари билан отилган ва кўплаб қамоққа олинган.

(ТАСС, 15 август).

ГУЖАРОТ ШТАТИДАГИ ФОЖИА

ДЕХЛИ, 15 август. (ТАСС мухбири). Ҳиндистоннинг газеталари Гужарот штатида бўлган воқеалар тўғрисидаги хабарларни «Морви фожиаси», «Арвоҳга айланган шаҳар» деган сарлавҳалар билан бермоқда. 11 август куни бу ерда қаттиқ ёмғир ва у вужудга келтирган тошқин натижасида аҳолиси тахминан 60 минг кишилик Морви шаҳри яқинидаги сув омборининг дамбаси бузилди. Армиянинг сувда ва қуруқликда юра оладиган машиналари шаҳарга етиб борологанидан кейингина фожианинг оқибатлари равшан бўла бошлади. Морвида атиги бир неча бино қолибди холос. Фожиа юз берган жойга бориб келган Гужарот штатининг бош министри Бабубхай Патель: «Биз қурбонларни эндигина санаб чиқа бошладик, етказилган зарарларни аниқлашга киришдик», — деди. Дастлабки ҳисобларга кўра, 10 мингтача киши нобуд бўлган.

Фожиани кўрганлар сув тўсатдан баҳайбат тўлқин бўлиб ёпирилганлигини айтишмоқда. Унинг баъзи жойлардаги баландлиги 6—8 метрга етган. Ҳозир шаҳар ва унинг атрофларини сув босган, дамба ёнида бўлган 9 минг кишилик Малия қишлоғи ўрнида бутун бир денгиз тўлқинланиб турибди.

Ҳиндистон ҳукумати, штат маъмурлари жабр-дийдаларга ёрдам кўрсатиш учун шошилинч чоралар кўраяптилар. 17 мингдан ошиқ киши Ражкот ва Гондал шаҳарларига олиб ўтилди.

Гужаротдаги воқеалардан бутун Ҳиндистон мотам тутмоқда. Мамлакатнинг турли чеккаларидан, турли ташкилотлар, сиёсий партиялар ва айрим кишилардан тошқин қурбонлари учун ёрдам фондига маблағ тушмоқда.

А. ВИНОГРАДОВ.

МУЗЕЙДАГИ БЕШ СУРАТ

СОВЕТ КИНОСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Ўзбекистон кино санъати музейи кўргазмасида намойиш этилаётган ёш рассом А. Винер мўйқаламига мансуб бу расмда кўзлари диққат билан маъноли қараб турган, юзларида меҳнат завқи жилваланиб турган забардаст карвонбоши образини кўрасиз. Бу — СССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Ҳамза номли Давлат мукофотининг лауерати Малик Қаюмов портретидир.

...1929 йилда эндигина ташкил этилган «Шарқ юлдузи» («Ўзбеккино») киностудиясида ўз фаолиятини бошлаган Малик Қаюмов «Боғдодлик», «Американка», «Ажойиб иш», «Қумликдаги воқеа», «Ўлим қудуғи» ва бошқа фильмларда актёр сифатида суратга тушади.

Актёрлик билан бирга операторга ассистентлик қилди. Бутуниттифоқ Давлат кинематография институтини битириб, Тошкент ҳужжатли-оммабоп фильмлар киностудиясида оператор бўлиб ишлади.

1937 йилда ёш оператор суратга олган «Тошкент тўқимачилик комбинати» фильми кино мухлислари ва жамоатчилик томонидан юқори баҳоланди. 1938 йилда бу фильм Американинг Нью-Йорк шаҳрида ўтказилган жаҳон виставкасининг катта олтин медалини олди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Малик Қаюмов суратга олган неча минг метрлик жангнома кинолентaлари ҳозирги кунларда ҳам ноёб ҳужжат сифатида сақланиб келинмоқда.

Авваллари бир йилда 20—30 ҳужжатли-оммабоп фильмлар ишлаган хроника киностудияси ҳозирги кунда йилига 200 дан ортиқ ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмларни суратга олмоқда. Жонкуяр раҳбар, меҳрибон устознинг тинимсиз изланиши, омма билан, коллектив билан ҳамжиҳатликда ишлаши натижасида ана шундай улкан ютуқлар қўлга киритилмоқда.

М. Қаюмов 110 дан ортиқ тўла ва қисқа метражли ҳужжатли ҳамда илмий-оммабоп фильмларни суратга олган. Булар орасида «Кучли оқим», «Ўзбекистонимизга келинг», «Тинчлик ва дўстлик кинофестивали», «Инсониятнинг беш қўли», «Қирқ йил ва бир кун», «Баҳордан баҳоргача», «Тошкент —дўстлик шаҳри», «Тошкентдаги зилзила», «Ҳаётини санъатга бағишлаган», «Республиканинг учинчи ордени», «Ўн уч қалдирғоч», «Шарқда саҳий шаҳар бор», «Паранжи» каби ўндан ортиқ фильмлар кўп сонли томошабинлар диққат-эътиборини ўзига жалб этди.

Музей кўргазмасида ёнма-ён турган иккинчи портрет Ўзбекистон ССР халқ артисти, ўзбек киносининг асосчиларидан бири Йўлдош Аъзамовникидир. Бу портретда устоз санъаткор чуқур ўй оғушига чўккан, хаёлан келгусида суратга олинажак фильмга замин яратаётгандек...

Болаларнинг энг яқин дўсти Йўлдош Аъзамов 1936 йилда «Ўзбекфильм» киностудияси тарихида биринчи бўлиб болалар учун «Қилич» бадиий фильмини яратди. Бир неча йиллар бошқа киностудиялар фильмларини ўзбек тилига дубляж қилишда иштирок этди. Наби Ғаниев, Комил Ёрматов каби устозлар билан бирга ишлаб, кино яратиш сирларини яхшилаб ўрганади. «Тоҳир ва Зуҳра» фильмини суратга олишда иштирок этди. Санъаткор жаҳон экранидан муносиб ўрин олган бу фильмда ўз тажрибасини янада оширди. «Гулбаҳор», «Орол балиқчилари», «Мафтунингман», «Фурқат», «Бешаласи Фарғонадан», «Сайёд қўнғироғи», «Ўтган кунлар», «Зулматни тарк этиб», «Ўзгалар бахти» каби бадиий фильмларни яратди. Бу фильмларнинг ҳар бири ўзига хос бир дунё мазмунга эгадир. Ўзбек киносини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган Й. Аъзамов ўз иш даврида Учқун Назаров, А. Хачатуров, Э. Эшмуҳамедов каби етук кинорежиссёрларга устозлик қилди.

Учинчи портретда Аҳмаджон Саидов акс эттирилган. Аҳмаджон Саидов режиссёр ассистенти, кейинчалик режиссёр-оператор бўлиб ишлади. Саидов кўп йиллик иш даврида 35 дан ортиқ фильмни суратга олди. Бу ҳужжатли-оммабоп фильмлар орасида «Андижонликлар», «Мелиқўзининг айтганлари», «Ким бўлмоқ», «Хоразм қуёши», «Шойи ишлаш корхонаси», «Паррандачилик саноати», «Ўзбекистон узуми», «Қариялар», «Ўзбекистон кулолчилиги» кабилар мазмуни, бадиий савияси билан алоҳида ажралиб туради.

Кекса кино санъаткори бир қанча шогирдларга устозлик қилди. Т. Нодиров, А. Бўрибоев каби етук киносанъаткорлар доимо устозлари Аҳмаджон Саидовдан миннатдордирлар.

Бу портрет ҳам музейимизнинг энг қимматбаҳо экспонати ҳисобланади. Михаил Порфирьевич Краснянский «Ўзбекфильм» киностудиясининг кекса постановкачи-операторларидан бири ҳисобланади. 1926 йилда «Ўзбекфильм» киностудиясига оддий ишчи бўлиб ишга кирган М. П. Краснянский кейинчалик постановкачи-оператор бўлиб ишлайди. Ўзбекистон ҳаётини яхши билган оператор «Насриддин Бухорода», «Тоҳир ва Зуҳра», «Насриддин саргузаштлари», «Алишер Навоий» каби фильмларни суратга олишда иштирок этади. Бу фильмлар ҳозирги кунга қадар Совет Иттифоқида ишланган энг ажойиб фильмлар қатори олтин фильмофондидан муносиб ўрин олиб келмоқда. Ҳар бир фильмда гўзал манзара танлаши, табиат чиройини тўла акс эттириши оператор зиммасига катта масъулият юклайди. Шу ўринда «Тоҳир ва Зуҳра» фильмида Тоҳирнинг сандиққа солиниб, тоғ чўққисидан дарёга ташланиши, Хоразм хонининг қизи Монунинг дарёда кема билан сайр қилиб юрганда сандиқнинг сувда қалқиб келиши, қизлар сандиқни тутиб олиши, Хон Бобохонга қарши Сардор бошчилигида жафокаш халқнинг тоғ дараларидан, сойлардан, дарёлардан ўтиб ўрдага ҳужум қилиши ва ниҳоят Тоҳир ва Зуҳранинг боғ ичида, гулзор ўртасидаги висол онларини кўз олдингизга келтириб кўринг. Буларнинг ҳаммаси оператордан катта маҳорат талаб қилади.

М. П. Краснянский «Пахтаой», «Опа-сингил Раҳмоновалар», «Мафтунингман», «Бешаласи Фарғонадан», «Икки дил достони», «Ўтган кунлар» каби ўттизга яқин бадиий, ҳужжатли фильмларни суратга олди. Ҳар бир суратга олинган бадиий фильм ўзига хос манзара билан ажралиб туради.

Ўзбек киносининг барҳаёт ветеран санъат сардорлари қаторидан ўрин олган Ориф Турсуновнинг портрети ҳам дарҳол нигоҳингизни ўзига тортади. Бу портретда камтарин инсон, саҳий устоз, ажойиб санъаткор образи тасвирланган.

1942 йилда О. Турсунов тўла метражли «Янги дунё» фильмини суратга олади. Бу фильмда ёш Совет Иттифоқининг тараққиёт йўли, халқларнинг эркинлиги, тенг ҳуқуққа эгалиги мужассамланган. У иш фаолиятида 200 дан ортиқ ҳужжатли, илмий-оммабоп фильмларни суратга олган. Булар орасида «Жон Андижон», «Қишлоқ қизи», «Россия юлдузи», «Вьетнам —Ватаним менинг», «Макка қачон гуллайди», «Ўзбекистон кунлари», «Сув эгалари», «Фан ва пахта» каби фильмлари Иттифоқимиз экранларида бир неча мартадан намойиш этилиб, халқимиз олқишларига сазовор бўлди.

Ўзбек киносининг бу беш сардорининг ҳар бири 50 йил ва ундан ортиқ ҳалол меҳнат қилиб, фильмлар шуҳратини жаҳонга танитишда салмоқли ҳисса қўшди.

Устоз санъаткорлар М. Қаюмов, Й. Аъзамов, А. Саидов, М. П. Краснянский ва О. Турсунов ўртоқларнинг ажойиб портретлари Ўзбекистон кино санъати музейи кўргазмасидан муносиб ўрин олган. Улар совет киносининг 60 йиллик юбилейи муносабати билан СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида ҳам намойиш қилинади.

Э. ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон кино санъати музейи директори.
С. МЎМИНОВА,
музей илмий ходими.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ҲАМЗА ЮБИЛЕЙИГА БАҒИШЛАБ

Ҳозирги пайтда областимиз зиё масканларида ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳ. Ҳ. Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб китобхонлар конференциялари, шеърият кечалари ва бошқа тадбирлар ўтказиляпти. Яқинда Чирчиқ шаҳар кутубхонасида «Ҳамза — эркинлик ва бахт куйчиси» мавзуида китобхонлар конференцияси ўтказилди. Кутубхонада конференция олдидан Ҳамза асарларининг кўргазмаси ташкил этилди.

Калинин район кутубхонасида «Ҳамза — шоир, драматург ва публицист» мавзусида адабий-музикали кеча бўлиб ўтди. Унда район маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари ҳам иштирок этдилар.

Ҳ. Ҳ. Ниёзий туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган китобхонлар конференциялари ва адабий кечалар Ғалаба, Ўрта Чирчиқ, Оҳангарон район кутубхоналарида ҳам ўтказилди.

ХАЛҚ ИЖОДИЁТИ САРЧАШМАЛАРИ

Яқинда Бекобод шаҳрида ўзбек ашула ва рақс ансамбли ташкил этилди. Ансамбль иштирокчилари металлургларга концертлар қўйиб бермоқдалар. Бу — шаҳарда бу йил ташкил этилган тўртинчи бадиий ҳаваскорлик коллективидир. Ҳозир шаҳардаги маданият уйлари ва клублар қошида музика, драма, вокаль-чолғу тўгараклари ҳам ишлаб турибди.

Оққўрғон, Ғалаба районлари, Чирчиқ шаҳрида ҳам янги бадиий ҳаваскорлик тўгараклари иш бошлади. Умуман йил бошидан буён областимизда 15 та бадиий ҳаваскорлик тўгараклари очилди. Халқаро болалар йили муносабати билан ўқувчилар театрлари ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ташкил этишга, айниқса, катта эътибор беpиляпти.

Умуман ҳозир областимизда 1 мингдан кўпроқ бадиий ҳаваскорлик коллективлари мавжуддир. Уларда 16,4 минг нафардан зиёд санъат ихлосмандлари шуғулланаётирлар.

МЕҲНАТКАШЛАР ФАРЗАНДЛАРИ УЧУН

Ғазалкент шаҳрида 400 ўқувчига мўлжалланган музика мактаби қурилиши ниҳоясига етмоқда. Қурувчилар бу ерда ёш музикачиларнинг пухта билим олишларига барча шароитларни яратишга ҳаракат қилаётирлар.

Шаҳарда пионерлар уйи ҳам қад кўтаряпти. Пионерлар уйида 300 ўқувчи турли тўгаракларда шуғулланадилар.

Бинокорлар музика мактаби ва пионерлар уйини 1 сентябргача фойдаланишга топшириш учун курашаётирлар.

М. ЗАРИПОВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Спорт

ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ

Кеча Польшанинг Бидгош шаҳрида енгил атлетика бўйича ўсмирлар ўртасида Европа чемпионати мусобақалари старт олди. Бу чемпионатда СССР терма командаси сафида республикамиз вакиллари ҳам иштирок этадилар, булар Валерий Климов, Любовь Кирюхина, Олег Азизмуродов, Сергей Кот, Абдурамон Ибрагимов, Александр Кузнецовлардир. Ана шу енгил атлетикачиларимиз кейинги кезларда бир қатор йирик мусобақаларда муваффақиятли иштирок этишди.

ГАЗЕТА СОВРИНИ УЧУН

«Ёш ленинчи» газета совриниучун республика шахмат-шашка клубида ўтказилаётган очиқ биринчиликда 200 га яқин шахмат мухлислари дона суришмоқда. Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон республикалари Челябинск ва бошқа шаҳарлардан келган спортчилар орасида турли ёшдаги шахмат мухлисларини учратиш мумкин. Қатнашчиларнинг энг кичиги 3—4 синф ўқувчилари бўлса, энг кексаси 73 ёшли мастерликка номзод Перевозниковдир. Беш турдан кейин тошкентлик мастерликка номзод Геннадий Воинов ва чимкентлик Олег Авечкинлар бештадан очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Дастлабки бешта турда энг яхши натижага эришган шахматчи учун таъсис этилган соврин эгасини топа олмади. Жюри навбатдаги 6-турда ана шу икки пешқадам учрашишини ҳисобга олиб бу ўйинда ғолиб келган томонга мукофотни беришга қарор қилди. А. Тошхўжаев, В. Пак, М. Корнеев, М. Салтаев, Ф. Шаринлар 4,5 тадан очко тўплаб пешқадамлар сафида боришмоқда.

ШАҲРИХОН ФУТБОЛЧИЛАРИ ОЛҒА ИНТИЛМОҚДА

Мамлакат футбол чемпионати 5-зонаси қатнашчилари навбатдаги 30 тур ўйинларини ўтказишди. Пешқадам «Шаҳрихон» футболчилари ўз майдонларида «Орбита» коллективини қабул қилиб; 4:0 ҳисобида устун келишди ва 44 очко билан ҳамон зонада пешқадамлик қилишмоқда. Жиззахнинг «Бўстон» футболчилари Нукусда «Амударё» командасини 2:0 ҳисобида енгдилар ва 38 очко билан иккинчи ўринга чиқишди. «Янгиер» эса Магнитагорскда маҳаллий «Металлург»дан 1:2 ҳисобида енгилди. Сирдарё футболчилари 37 очко билан учинчи ўринда боришмоқда. Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди. «Актюбинец» — «Автомобилист» — 4:1; «Металлург» (Чм) — «Қаршистрой» — 2:0; «Химик» — «Пахтакор» — 7:2; «Хива» — «Зарафшон» — 1:2; «Труд» — «Хоразм» — 2:2; «Строитель» — «Динамо» — 1:0; «Сигнал» — «Хўжанд» — 4:0; «Нефтяник» — «Наримоновец» — 3:1; «Текстильщик» — «Пахтачи» — 1:0.

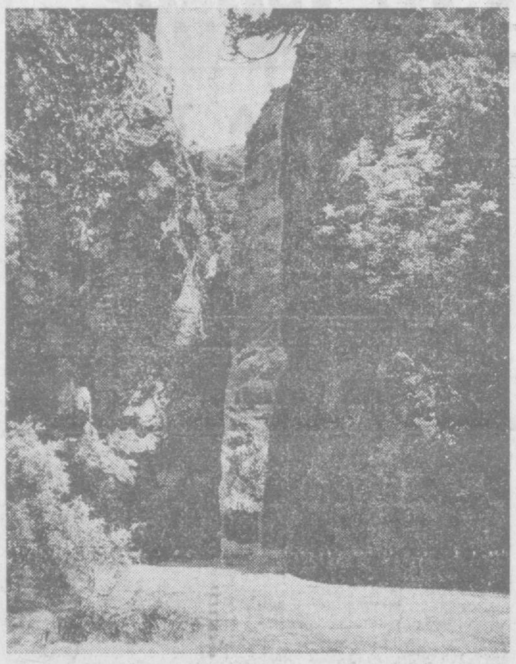

*

Бўстонлиқ районида хушманзара масканлар жуда кўп. Улар областимиз меҳнаткашларининг севимли оромгоҳларига айланган. Ушбу суратларда ўзининг гўзал табиати, кўм-кўк дов-дарахтлари, зилол сувлари билан кишини мафтун этувчи манзилгоҳларни кўриб турибсиз.

В. Таран фотолари.

*

КУЗГИ ОВ МАВСУМИ

Республикамизда кузги- қишки ов мавсуми бошланмоқда. Табиийки, кўпгина ҳаваскор овчилар бу пайтда бўш вақтларини табиат қўйнида ўтказиш, кўнгилли ҳордиқ чиқариш учун овга чиқадилар.

Бироқ, овга йўл олишдан аввал бу йилги мавсумнинг ўзига хос хусусиятларини муфассал билиш зарур. Бу ҳақда область давлат катта ов инспектори А. Е. Бондаренко қуйидагиларни маълум қилди:

— Анъана бўйича областимизда кузги ов мавсуми 18 августдан бошланиб, 11 ноябрда тугалланади. Бу даврда бедана, ёввойи каптар ва бошқа паррандаларни ов қилиш мумкин. Овчилик хўжаликларида какликни 6 октябрдан 30 декабргача овлаш мумкин. Бошқа жойларда эса бу парранда республика ўрмон хўжалиги министрлигининг руҳсатномаси билан овланади. Бу руҳсатномалар овчилик жамиятларининг буюртмалари асосида берилади. Қирғовулни 6 октябрдан 2 декабргача фақат областимиздаги биргина овчилик жамияти хўжаликларида отиш мумкин. Чунки, кейинги йилларда кўп жойларда қирғовул сони камайиб кетди. Шунинг учун уларни овлаш ман этилган.

Сувда сузувчи ёввойи паррандаларни овлаш — спорт овининг энг оммавий турларидан бири. Бу овчидан юксак маҳоратни ва кўникмани талаб қилади. 15 сентябрдан 2 декабргача ботқоқликлардаги ёввойи паррандаларни овлашга руҳсат этилган. 29 сентябрдан 30 декабргача қорабўзов, ғоз ва барча турдаги ёввойи ўрдакларни овлаш мумкин.

Бу йилги мавсумнинг ўзига хос хусусияти шуки, ҳар ҳафтанинг сешанба, чоршанба, пайшанба кунлари ёввойи паррандаларни овлаш таъқиқланган. Шу билан биргаликда барча турдаги сайроқи қушларни ушлаш ва бозорларда сотиш қатъиян ман этилади.

Овнинг муваффақияти кўп жиҳатдан бу ишни ташкил этишга боғлиқдир. Шунинг учун ҳар бир хўжаликда овни ўтказиш тартиби қатъиян белгилаб қўйилиши зарур. Шунингдек, ов базаларини тартибга келтириш, жиҳозларни ремонт қилиш ҳам талаб қилинади.

Тўнғизни овлаш лицензиясига эга бўлган овчилар уни 1 сентябрдан 10 декабргача овлашлари мумкин. Лицензия 15 кунлик муддатга берилади. Бўрсиқни 1 сентябрдан 25 ноябргача овлаш мумкин. Аммо уни Угам дарёси қирғоқларида овлаш таъқиқланган.

Барча мўйнали ҳайвонлар: бўри, чия бўри, тулки, ёввойи мушуклар, кўзан, савсарни овлаш муддати шу йилнинг 17 ноябридан 1980 йилнинг 28 февралигача давом этади. Савсарни овлаш учун республика ўрмон хўжалигининг бепул лицензияларига эга бўлиш керак. Бу лицензиялар «Ўзбекбирлашув» томонидан берилади. Овланган барча ҳайвонларнинг мўйналари албатта матлубот кооперациясининг тайёрлов идораларига топширилиши шарт.

Бу ерда шуни эслатиб ўтиш керакки, тунги ов ҳамда ов пайтида ёритиш асбобларидан фойдаланиш қатъиян ман этилган. Янги ўрмон хўжаликлари ташкил этилаётганлиги туфайли Пском ва Чотқол дарёлари қирғоқларида ов қилиш таъқиқланади.

Кейинги йилларда паррандa ва ҳайвонларнинг қимматли турларини муҳофаза қилишни кучайтириш мақсадида қўшимча чоралар кўрилди. Жумладан, табиатни муҳофаза қилиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарликка тортиш мўлжалланган. Ов назорати органлари бу қоидаларни бузганларга жарима солиш ва ов қуролларини мусодара қилиш ҳуқуқига эгалар.

Ов мавсуми энди бошланаётган бўлса-да баъзи жойларда браконьерлар қўлга туширилди. Шу йил бошидан бери эса инспекциямиз ходимлари томонидан 73 браконьер ушланди. Уларга жарима солинди, баъзиларнинг эса ов милтиқлари мусодара қилинди. Барча овчилар табиатни муҳофаза қилиш учун жонкуярлик кўрсатишлари лозим.

Овга чиқар экансиз, йўлланма ва овчилик билетисиз ёввойи паррандаларни отиш ҳамда белгиланган отиш нормасини ошириб юбориш браконьерлик ҳисобланишини унутманг.

М. МАХМУДОВ,
«Ўзбекохоторибалов союз»нинг фахрий аъзоси.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

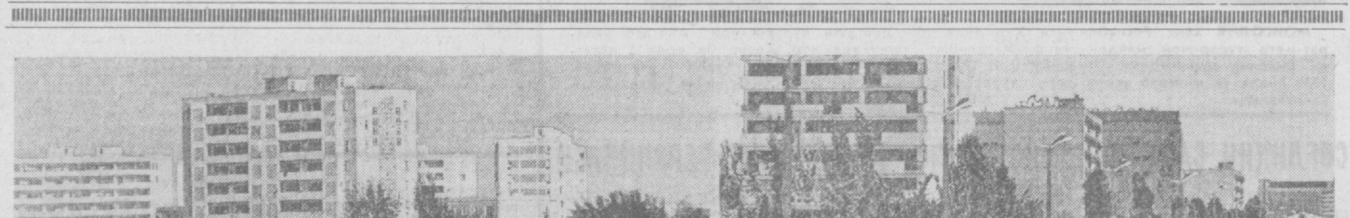

Тошкент кундан-кунга гўзаллашиб, чирой очиб бор моқда. Суратда: пойтахт кўчаларидан бири акс эттирил ган.

А. Абалян фотолари.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги
ихтисослаштирилган экспериментал-ремонт ишлаб чиқариш корхонасининг марказий базаси қошидаги
42-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ҚИШЛОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИНИНГ ФИЛИАЛИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
1979—80 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь, металл конструкциялар тайёрлаш бўйича слесарь, қолипловчи-қуювчи, ёритиш, ёритгич ва куч тармоқлари ҳамда электр асбоб-ускуналари бўйича электромонтажчи, ўқиш муддати — 1 йил; фрезерчи, станоксоз-дурадгор ва бинокор-дурадгор. Ўқиш муддати — 2 йил; электр-газ пайвандчи, автокранчи, автослесарь.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан юқори ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Қабул қилинган кишилар бепул уч марта иссиқ овқат, кийим-кечак, 10 сўм миқдорида стипендиядан фойдаланадилар. Қолипловчи-қуювчилар — 40 сўм миқдорида стипендия билан ҳамда ишлаб чиқариш практикасида тушадиган иш ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Бошқа шаҳардан келган кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртини аъло баҳо билан тамомлаб чиққан кишилар имтиёзли шартлар билан олий ва ўрта махсус ўқув юртларига юборилади.

Директор номига топшириладиган аризага қуйидагилар илова қилинади: таржимаи ҳол, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома; турар-жойидан справка, медицина справкаси (286-форма); 3х4 см. ҳажмидаги 4 та фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР —1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Адрес: Ўрта Чирчиқ районни, Бектемир шаҳри, Лихачев кўчаси, 13-уй (63-автобуснинг «9-автобаза» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Время». 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — «Чарм тўп клубининг соврини учун. 10.50 — Ер магзи. Кўп серияли телевизион бадиий фильм, 6-серия. 12.00 — Ф. Шуберт. Тўрт экспромт. 12.40 — 14.45 — Янгиликлар. 15.05 — СССР Ҳаво флоти кунига бағишланган телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.10 — М. Горький «Хотиралар ва учрашувлар». 17.15 — Замонавий беш кураш бўйича жаҳон , чемпионати. Кросс. 17.30 — Санъат усталарининг концерти. 18.30 — «Москва ва москваликлар» 19.00 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — «Вильнюс квартети чалади». 19.45 — «Время». 20.20 — Ер магзи. 21.30 — «Время». 22.05 — Санъат усталари. СССР халқ артисти И. Владимиров. 23.30 — Чет эл эстрадасининг оҳанглари ва куйлари. 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — «Боцман». Болалар учун телефильм. 11.50 — Мактаб ўқувчилари учун. «Тенгдошларинг ижоди». 12.20 — «Рекламация». Ҳужжатли фильм. 12.50 — «Чапай бургутчалари». Бадиий фильм. 14.15 — Болалар учун телевизион театр. 18.20 — «Чол». Болалар учун мультфильм. 18.30 — «Ёшлик». 19.00 — Қозоғистон ва Ўрта Осиё антик маданияти бўйича Бутуниттифоқ илмий кенгаши олдидан. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Халқ ижоди». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ўзбекистоннинг навқирон балети». 21.30 — «Время». 22.05 — «Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари». 22.20 — «Биринчи қалдирғоч». Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/VIII да **Риголетто**, 18/VIII да **Дунёнинг яратилиши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ТЕАТРИДА — 17/VIII да **Келинлар қўзғолони**, 18/VIII да **Тирик мурда.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИ БИНОСИДА **Ғ. Камол номидаги Татар давлат академик театрининг гастроллари — 17/VIII да Ҳамдия, 18/VIII да Тартюф ёки ёлғончи.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«КИЧИК ЮЛДУЗЛАР ШУЪЛАСИ» лилипутлар циркининг гастроллари.**

Тошкент область партия комитети, область партия комитети бюро аъзолигига кандидат, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари Б. С. Камоловга отаси
ДОМУЛЛА-ЗОДА
Садридин Камоловичнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор — 336495; 325302, редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик —325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 07405. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Е—2548.